

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 54 • nr. 4 • april 2018 • € 1,75 • www.sp.nl

FILMER KEN LOACH **'WOEDE KAN HEEL PRODUCTIEF ZIJN'**

RAADSVERKIEZINGEN: DE UITSLAGEN, DE ANALYSE, DE COMMENTAREN

REFERENDUM SLEEPWET: 'KABINET MOET NU KLEUR BEKENNEN'

Arend van Dam

foto Peter de Vos

VOOR EEN PRIKKIE NAAR CARRÉ

Heeft u ook zo genoten van de scènes uit de voorstelling van het Pauperparadijs in Theater Voor Elkaar? Kom dan naar *SP in Carré* op zaterdag 7 juli 2018. Dan stroomt Theater Carré in Amsterdam vol voor de volledige voorstelling van het Pauperparadijs. Voor slechts 7 euro 50 geniet u samen met 1500 anderen van theater, muziek en toespraken.

Laat uw gegevens achter op sp.nl/carre en wij geven u een seintje als de kaartverkoop start!

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

ROOD ZOMERSCHOOL

Van 21 tot en met 27 juli organiseert ROOD de Zomerschool: een toffe week vol leerzame scholingen. Het thema dit jaar is 'Verover de toekomst'. Het belooft weer een inspirerende week te worden, met interessante sprekers. Zo is onder anderen SP-voorzitter Ron Meyer aanwezig.

Natuurlijk is de Zomerschool niet alleen leerzaam, maar ook heel gezellig. Meld je dus snel aan, door 50 euro over te maken op rekeningnummer NL35RABO0321512812 ten name van ROOD, jongeren in de SP. Vermeld hierbij je naam, lidnummer en 'zomerschool'.

foto archief ROOD

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Lesley Arp,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Maurits Gemmink, Robert de Klerk,
Nenad Mecava, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Diederik van der Loo,
Karen Veldkamp

Foto cover
Joel Ryan / Hollandse Hoogte©

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties
Arend van Dam
Wim Stevenhagen

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm
Belangstellenden voor de Tribune op cd kunnen contact opnemen met de SP-administratie.

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

Actueel

Referendum sleepwet:
'Dubbele winst'

4

Gemeenteraadsverkiezingen

Het totale plaatje

6

Ken Loach

'Waardigheid eisen is revolutionair'

12

Een leven als dakloze

'Spijt van mijn keuzes? Natuurlijk niet'

18

De zaak-Selmayr

Vriendjespolitiek in Brussel

21

16 Carla Claassen – Gemeente knoeit met medische rapport

22 Syrië – Een land in puin

27 Uitgelicht – Twee grote liefdes

28 LinksVoor – Martin de Vries ging 23 jaar 'Op Fietse'

29 Documentaire – Het Schoonmakersparlement

14, 15, 24, 25, 26 Nieuws **30** Prikbord **31** Puzzel

32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Onze dromen opeisen

Bernie Sanders voert in het meest kapitalistische land ter wereld een bijzondere strijd voor verandering. Samen met mensen dwingt hij concrete verbeteringen af: de ene na de andere staat verhoogt nu bijvoorbeeld het minimumloon. Bernie vertelt het inspirerende verhaal van gewone mensen die hun dromen opeisen.

Dit waren zo'n beetje de eerste woorden die ik schreef nadat ik gekozen was als fractievoorzitter voor het voorwoord van Bernies boek. Ik dacht eraan terug op de verkiezingsavond op 21 maart. De uitslagen kwamen één voor één binnen. We wisten dat het lastig zou worden om de historische uitslag van 2014 te evenaren, maar we hadden er samen toch meer van verwacht.

Werk aan de winkel, dacht ik meteen. We moeten lessen trekken uit de uitslag. Wat ging goed en wat kan beter? In de wijken waar veel SP'ers wonen gaan ook weinig mensen stemmen. Hoe gaan we ervoor zorgen dat deze mensen de volgende keer wel geloven dat een stem op de SP het verschil kan maken?

Toen dacht ik aan Bernie Sanders. Hij stopte niet na de verkiezingen. Nee, die waren een stimulans om door te gaan. Met onderscheidende ideeën en acties. Door in de levens van veel mensen het verschil te maken. Door hen de hoop op een betere toekomst terug te geven.

Ik zag het enthousiasme uit onze campagne weer voor me. De duizenden mensen die zich bij ons aansloten om mee te doen. Al die leden die door weer en wind op pad waren.

Wij gaan dus door. Samen dwingen we concrete verbeteringen af. We laten zien dat er andere en eerlijke politieke keuzes mogelijk zijn. We willen mensen de hoop op een betere toekomst teruggeven.

Zodat ook in Nederland gewone mensen hun dromen op gaan eisen.

Lilian Marijnissen
fractievoorzitter SP

REFERENDUM SLEEPWET

DUBBELE WINST

Tegelijk met de raadsverkiezingen is op 21 maart ook het raadgevend referendum over de sleepwet gehouden. Ronald van Raak trekt een dubbele conclusie uit de uitslag. Eén: Nederland pruimt de sleepwet niet. Twee: het referendum als middel werkt wel degelijk.

HET WAS KANTJE BOORD: 49,5 procent heeft tegen de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv) gestemd en 46,5 voor. Toch maken die drie procent een verschil van bijna 200.000 stemmen, bij een opkomst van ruim 51 procent. SP-Kamerlid

Ronald van Raak is tevreden. 'Het is goed om te zien dat de mensen in groten getale hun stem hebben laten horen. De conclusie is dat de wet aangepast moet worden.' De uitslag doet Van Raak goed. De discussie over een ja of nee tegen de sleepwet ging

niet altijd even makkelijk. Of beter gezegd: het maatschappelijke debat ging vaak niet over waar het referendum in concreto over ging. Zo werden tegenstanders van meer bevoegdheden voor de geheime diensten soms op uiterst bedenkelijke wijze in de positie gerommeld dat ze medeverantwoordelijk zouden zijn voor terroristische aanslagen. Net zoals tijdens het Oekraïne-referendum tegenstanders van het beginnen met binnenhengelen van dat land in de EU bestempeld werden als vriendjes van Poetin. Van Raak stelt het nog eens helder. 'Als het gaat om de vraag of de AIVD gericht

ROOD, jong in de SP, voerde campagne voor de NEE-stem, onder andere met dit kunstwerk van Elroy Gramsbergen en Martijn Tichelaar

dum als middel dus goed werkt.’ De visie die daaruit spreekt, lijkt min of meer: vertrouw op de mensen als ze weten waar het echt over gaat. Van Raak: ‘Met name jongeren hebben tegen gestemd, omdat zij in de regel goed in de digitale samenleving zijn ingevoerd en weten hoe het zit. Hetzelfde zie je bij deskundigen. Ook zij zijn vaak tegen de sleepwet, omdat zij goed kunnen inschatten wat er met die gegevens allemaal gedaan kan worden.’

‘Nu kleur bekennen’

Feit is dat met de sleepwet informatie over iedereen gedeeld kan worden met buitenlandse geheime diensten en regimes. Welke info dat precies is en welke speurneuzen van welke veiligheidsdiensten uit welk land ermee aan de slag gaan? Weten we niet. Laat staan wat ze ermee gaan doen. Punt twee: in de sleepwet mag alles. Afluisteren, hacken, noem maar op. Argumenten voor zulke acties of concrete verdenkingen zijn niet eens meer nodig. Alles mag, alles en iedereen is de moeite van het bespioneren waard.

Het idee van gegevens verzamelen via een ‘brute force’-methode – dus: een sleepnet uitgooien en alles wat je naast de vis binnenhaalt ook maar mee naar huis nemen – is onderdeel van een wet die het vorige kabinet begin dit jaar al had willen laten ingaan. Echter: invoering van het ‘sleepgedeelte’ werd uitgesteld. Zodoende ging het referendum over een wet die door de Kamer nog gewijzigd kan worden. Als het aan Ronald van Raak ligt, én aan de meerderheid van de kiezers, gaat dat dus ook gebeuren. ‘De uitslag van het referendum is een mooie kans om de wet aan te passen. En wel in die zin dat potentiële terroristen aangepakt en vervolgd moeten kunnen worden, maar zonder het massaal verzamelen van gegevens van alle burgers. Want aan dat laatste heb je namelijk helemaal niets. De Tweede Kamer moet zich nu uitspreken. Kleur bekennen dus. Het debat met de minister-president heb ik daags na het referendum aangevraagd.’ •

tekst Rob Janssen
foto Cees Wouda

tegen terroristen moet kunnen optreden, dan zeg ik ja. Maar wat we niét willen, is dat er onbeperkt gegevens over ons worden verzameld zonder dat we weten wat ermee gebeurt. Daar ging het referendum over en daarover heeft de bevolking zich uitgesproken. Het is trouwens interessant om te zien dat de mensen zich veel meer in de materie verdiept hebben dan toen de wet vorig jaar in de Tweede Kamer behandeld werd. Ondanks dat premier Rutte en ook minister Ollongren het inhoudelijke debat steeds uit de weg gegaan zijn, is het onderwerp toch gaan leven. Dat betekent dat het referen-

COLUMN

Het Schoonmakersparlement

Woensdagavond 21 maart zat ik in het gemeentehuis van Heerlen. Op een tv-scherm zag ik de eerste uitslagen uit Rotterdam en Utrecht. Op een projectiescherm de eerste stembureaus uit Heerlen. In een speciale appgroep de ene na de andere uitslag uit het land. Nooit eerder had ik meer zin om mijn telefoon naar een beeldscherm te smijten. En ik keek niet eens naar voetbal.

We werden in vier plaatsen de grootste partij, wonnen in een tiental andere, maar verloren in de meeste gemeenten. Dat we in mijn eigen stadje voor de vierde keer op rij verreweg de grootste partij werden, hoorde ik wel, maar drong nauwelijks door mijn teleurstelling heen. Een goedbedoelende voorbijganger die ‘Gefeliciteerd, meneer Meyer’ zei, beet ik weinig charmant toe: ‘Waarmee in vredesnaam, flapdrol?’

Drie dagen later bezocht ik de première van de nieuwe film van Leon Verdonschot. In het najaar van 2015 was Verdonschot enige tijd mijn schaduw. Die vriendelijke kale Amsterdamse Limburger volgde me tijdens de strijd om het voorzitterschap van onze partij voor het weekblad Vrij Nederland. Op het toenmalige hoofdkantoor van de FNV toonde ik Verdonschot de prachtige foto van Zilveren Camera-winnaar Joost van den Broek: Het Schoonmakersparlement. Van den Broek wist de indrukwekkende emancipatiestrijd van schoonmakers vast te leggen in één geniale foto. Historisch én tijdloos. Harmonieus én verschillend. Verdonschot was verkocht. Het zaadje van een nieuwe film was geplant.

In de film volgt Verdonschot vier schoonmakers in hun strijd voor respect en waardering. Drie van hen ken ik al zo’n 10 jaar. Ze inspireren me dagelijks een stapje extra te zetten als ik moe ben. Hun optimisme herinnert me aan de vele jaren van vallen en opstaan die voorafgingen aan de legendarische stakingen in 2010, 2012 en 2014.

WIJ GAAN DOOR zingen ze na elke nederlaag en elke overwinning. Niet omdat de uitslag er niet toe doet. In tegendeel: omdat ze weten dat hun Vakbond van Schoonmakers véél meer is dan een cao-fabriek, omdat ze weten dat hun mars verder reikt dan die ene stap. Omdat ze zullen leren, omdat ze zullen trainen en omdat ze sterker zullen worden. Met de borst vooruit en de kin omhoog.

Niet voor het eerst weet ik: wij zijn allemaal schoonmakers.

Ron Meyer
voorzitter SP

BALEN, EN NU ER TEGENAAN

De SP heeft bij de gemeenteraadsverkiezingen niet het resultaat geboekt dat we hoopten. Er werden procentueel minder stemmen gehaald dan vier jaar geleden. Bijna overall, maar zeker in de grote steden. Gelukkig waren er ook nieuwkomers en een aantal stijgers. Volgens algemeen secretaris Lieke Smits is dit geen beste uitslag, maar is ook duidelijk waar de kansen liggen.

WIE NAAR DE LANGETERMIJN-ONTWIKKELING van het aantal SP-raadszetels kijkt – de grafiek op pagina 7 – ziet dat de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen 2018 een dal is in een gestage opbouw van de SP. Na de piek van 2014 volgt nu een dip in 2018. Het goede nieuws is dat de piek van 2014 hoger was dan die van 2006, en dat de dip van 2018 minder diep is dan die van 2010. Op deze manier bekijkt ook algemeen secretaris

Lieke Smits de uitslag: deze is teleurstellend, maar in het licht van de landelijke trends is er genoeg goed nieuws om op voort te bouwen.

› **Werd je verrast door de uitslag?**

‘Ik baal, maar ik ben niet helemaal verrast door het feit dat we gemiddeld genomen verloren hebben. In 2014 hadden we een monsterscore. Dat we daar niet overheen

zijn gegaan verbaast me niks. We stonden toen landelijk beter in de peilingen en dat zie je terug in de uitslag. Het is erg jammer dat we het in de grote steden niet goed hebben gedaan. Tegelijkertijd zie ik dat waar we nieuw waren we overall in de raad kwamen en waar we historisch al sterk stonden hebben we dat vastgehouden – denk dan aan Heerlen en Oss.’

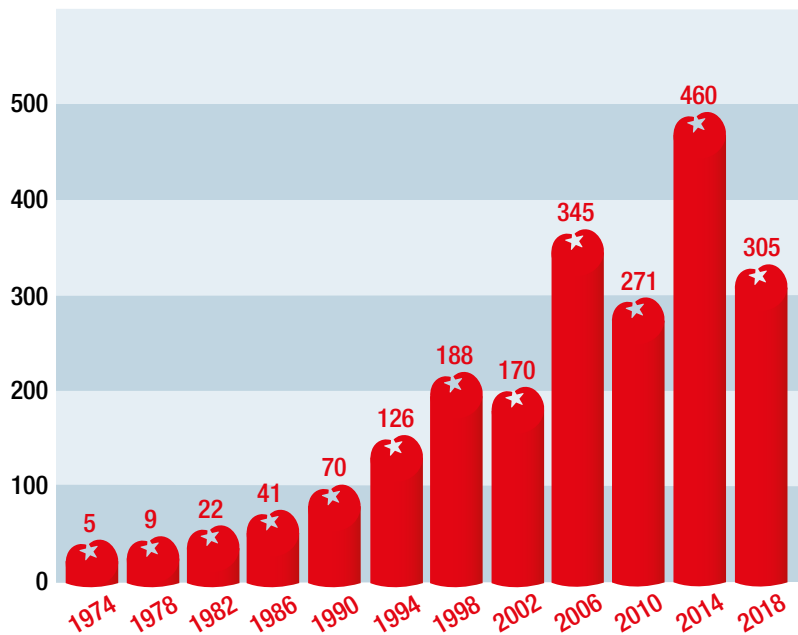
› **Wat valt je op in de uitslag?**

‘Dan moet je op het niveau van stembureaus gaan kijken. Dan wordt er wel wat duidelijk. We zien dat we in de buurten waar we het afgelopen jaar met mensen acties hebben opgezet, voor een leefbare wijk, voor veilige straten en voor betere huizen, vaak veel hoger scoren dan in andere buurten. In mijn eigen stad Rotterdam hebben we jarenlang met de Wielewaal acties gevoerd tegen sloop: in die buurt zijn we de grootste

Gemeente	SP-uitslag 2014	SP-uitslag 2018
	Percentage	Percentage
Almelo	9,8	5,6
Almere	9,4	7,2
Alphen aan den Rijn	8,1	6,1
Amersfoort	11,0	6,8
Amstelveen	9,9	7,0
Amsterdam	11,2	7,5
Apeldoorn	0,0	4,9
Appingedam	18,2	18,8
Arnhem	17,8	8,0
Assen	13,1	8,7
Bergen op Zoom	0,0	4,9
Bernheze	17,0	15,4
Beuningen	0,0	9,0
Borne	12,9	10,4
Boxmeer	24,0	22,1
Boxtel	15,4	14,3
Breda	15,8	8,8
Brunssum	9,0	9,8
Capelle a/d IJssel	9,7	7,1

Gemeente	SP-uitslag 2014	SP-uitslag 2018
	Percentage	Percentage
Castricum	8,6	5,0
Cuijk	18,8	10,4
Culemborg	11,8	5,9
De Bilt	7,8	4,8
Delft	8,5	7,8
Den Bosch	9,0	7,6
Den Haag	5,5	2,7
Doesburg	21,1	16,2
Doetinchem	14,8	11,5
Dordrecht	8,8	6,1
Dronten	8,4	8,7
Duiven	12,7	12,3
Eindhoven	14,4	8,0
Emmen	0,0	5,7
Enkhuizen	23,1	22,9
Enschede	12,1	7,5
Gemert-Bakel	0,0	13,6
Gennep	29,7	21,2
Goes	13,6	6,3

Gemeente	SP-uitslag 2014	SP-uitslag 2018
	Percentage	Percentage
Goirle	17,1	11,2
Gorinchem	13,8	8,0
Gouda	7,3	4,8
Haarlem	10,8	7,0
Heerenveen	0,0	6,3
Heerlen	27,5	24,7
Helmond	16,4	12,8
Hengelo	17,9	13,8
Hilversum	11,4	6,2
Hof van Twente	7,8	7,0
Hoogeveen	12,4	9,0
Horst aan de Maas	25,4	13,9
Hulst	7,4	5,8
Kerkrade	10,0	10,4
Landgraaf	14,7	8,0
Leiden	12,4	7,7
Lelystad	9,2	5,5
Leusden	0,0	11,4
Lingewaard	13,7	14,1

HERINDELINGSVERKIEZINGEN

De tabellen onderaan bevatten niet de uitslagen van herindelingsverkiezingen. Op twee uitzonderingen na; in Oss en Den Bosch zijn eind 2014 al herindelingsverkiezingen geweest. Die twee gemeenten deden weer 'gewoon' mee met deze ronde verkiezingen. De uitslag van de herindelingsverkiezingen is voor deze twee gemeenten als uitslag van 2014 opgenomen in de tabel.

In 2016 en 2017 deed de SP mee met herindelingsverkiezingen. In Meierijstad haalde de SP 9,6% van de stemmen; In Midden-Groningen 13,3% in Súdwest-Fryslân 3,7% en in Zevenaar 6,8%. Deze zijn niet in de tabel opgenomen.

Ook niet in de tabel: afdelingen die vanwege toekomstige herindelingen nu niet mee hebben gedaan aan de verkiezingen, bijvoorbeeld Groningen.

In de grafiek hiernaast zijn wél de zetels van de herindelingsgemeenten meegenomen.

partij geworden. Een ander voorbeeld is de gemeente Leusden. Daar waren we al onder de indruk van de leden daar. Ze zijn daar de afgelopen tijd met enorm veel energie aan de slag geweest. Leusden is niet bepaald een linkse gemeente, maar we hebben daar in één keer 11,3 procent gehaald.'

› Zit het 'm dan alleen in actief zijn? Er zijn nog wel wat afdelingen die ook heel actief zijn.

'Nee, mijn boodschap is absoluut niet dat mensen in afdelingen waar we minder gescoord hebben dus niet actief zijn. Wat ook belangrijk is: goede worteling én onderscheidend zijn. Deze verkiezingen waren volgens veel media de verkiezingen van de lokale partijen. Een derde van de stemmen ging daar naartoe. In Pekela is de SP gegroeid én de grootste gebleven. Waarom? In Pekela is de SP de lokale partij. Dit ondanks dat ook daar de PVV voor het eerst mee-

deed, waar sommigen veel verwachtingen van hadden. En ondanks dat er ook in Pekela andere lokale partijen zijn. Maar wat daar kan, kan overal.'

› Wat vond je een opvallende uitslag?

'Ik vind Amsterdam heel interessant. We hebben daar twee fantastische wethouders gehad, waarvan vriend en vijand zegt dat ze goed werk hebben geleverd. Een van hen, Laurens Ivens, was lijsttrekker en die

Gemeente	SP-uitslag 2014	SP-uitslag 2018
	Percentage	Percentage
Maastricht	12,3	7,5
Meppel	10,4	8,7
Middelburg	10,0	8,7
Moerdijk	10,2	6,4
Nieuwegein	14,8	10,7
Nijmegen	18,9	13,4
Noordoostpolder	10,4	8,1
Nuenen c,a,	12,1	5,8
Oldambt	18,6	13,0
Oss	24,8	26,9
Oude IJsselstreek	14,4	13,5
Pekela	26,5	27,7
Purmerend	0,0	7,1
Raalte	7,3	2,5
Rheden	16,0	13,6
Roermond	0,0	4,0
Roosendaal	13,0	8,5
Rotterdam	10,5	4,9
Schagen	4,3	4,2

Gemeente	SP-uitslag 2014	SP-uitslag 2018
	Percentage	Percentage
Schiedam	10,8	4,9
Schouwen-Duiveland	8,8	9,2
Sittard-Geleen	9,6	6,6
Sluis	8,0	6,5
Smallingerland	13,2	7,1
Stadskanaal	18,3	16,3
Terneuzen	0,0	4,1
Tholen	12,8	7,1
Tilburg	13,2	9,3
Uden	22,8	14,6
Utrecht	9,5	4,1
Veendam	16,6	14,7
Veenendaal	0,0	3,9
Velsen	9,5	6,8
Venlo	11,7	9,7
Venray	14,8	13,2
Vlaardingen	13,8	10,7
Vlissingen	12,8	6,6
Voorschoten	8,1	6,4

Gemeente	SP-uitslag 2014	SP-uitslag 2018
	Percentage	Percentage
Vught	12,0	8,9
Wageningen	8,5	5,0
Weert	14,8	8,6
West Maas en Waal	12,1	9,8
Westervoort	23,7	17,3
Wijk bij Duurstede	22,5	14,3
Woerden	0,0	3,6
Zaanstad	10,6	7,1
Zaltbommel	0,0	5,5
Zeist	6,9	5,0
Zoetermeer	10,1	6,0
Zuidplas	11,3	8,1
Zutphen	16,4	14,5
Zwijndrecht	0,0	4,8
Zwolle	12,0	5,6

De cijfers in deze tabel zijn op details anders dan de cijfers die ANP gebruikt. Wij geven – net als de Kiesraad – de percentages SP-stemmen ten opzichte van het totaal aantal geldige, niet-blanco stemmen. En we ronden 'echt' af naar één cijfer achter de komma, in plaats van het cijfer af te breken.

zette samen met de leden een fantastische campagne neer. Dan is het enorm balen dat je zo teruggaat in zetels, van 6 naar 3. Wat overal geldt, geldt zeker voor de grote steden: je moet naast een lokale ook een landelijke analyse maken. Ook al staan we er landelijk gezien nu beter voor dan een paar maanden geleden, in 2014 stonden we nog beter. We zijn terug aan het komen met Lilian Marijnissen als fractievoorzitter in de Tweede Kamer. Maar dat effect hebben we nog niet zo lang. Lilian heeft het fantastisch gedaan in de campagne – velen hebben haar gezien op tv tegenover CDA-leider Buma, die bijna huilend onder de tafel kroop. Dat geeft veel vertrouwen dat we de stijgende lijn doorzetten.'

› Speelt opkomst nog een rol?

'Voor de SP altijd. Met veel lagere opkomsten dan bij landelijke verkiezingen heeft de SP er last van dat veel van 'onze' mensen niet gaan stemmen. Dat is altijd zo en wij moeten knokken voor iedere stem. SP-stemmers komen opdagen als ze voelen dat hun stem het verschil kan maken. Daar ligt onze uitdaging.'

› Waar ging deze campagne over?

'Als je op straat met mensen spreekt, gaat het over veiligheid, goede huizen en zorg. Die thema's kwamen ook uit allerlei onderzoeken. Maar wie de debatten en verslaggeving volgde, kreeg de indruk dat het belangrijkste thema "wij tegen zij" is. Als wij als SP er niet in slagen de aandacht te vestigen op het gedeelde belang van mensen in betere huisvesting en leefbare wijken dan laten mensen zich meeslepen in dat soort tegenstellingen. In Zutphen is de SP er goed

in geslaagd de zorg tot belangrijk verkiezingsthema te maken. Zij hebben een mooie uitslag en blijven met meer dan 14 procent de tweede partij daar. Een ander voorbeeld: Delft. Daar verliest de SP maar licht en behoudt de drie zetels. In een stad met veel studenten en traditioneel vrij rechtse stemmers is dat goed. Dat komt omdat zij goed aanvoelden wat er in Delft nodig was; met hun eis dat er drieduizend betaalbare woningen bij moeten komen, hebben ze voor veel stemmers het verschil gemaakt.'

› Deze uitslag zal gevolgen hebben voor onze college-deelname.

'Zeker, je kunt niet verwachten dat we erin zullen slagen in net zo veel gemeentes in het bestuur te komen. In gemeentes waar we de grootste zijn geworden – Enkhuzen, Heerlen, Oss en Pekela – nemen we het voortouw. In veel gemeentes zijn we groot en interessant, maar moeten we afwachten hoe het nu verder loopt.'

› Maar met wie gaat de SP dan lokaal samenwerken?

'Wat óns betreft zijn linkse partijen de eerst aangewezen coalitiepartners. Verder vind ik het veel belangrijker dat wij, of we nou in coalities komen of in de oppositie, altijd keihard strijden voor onze waarden. SP'ers willen het verschil maken; als bestuurder, als volksvertegenwoordiger en als activist. Dat was niet anders toen we veertig jaar geleden nog maar 22 raadszetels in heel Nederland hadden, dat veranderde niet toen we enorm wonnen, dat verandert ook niet nu we een keer minder goed scoren. Ik heb er alle vertrouwen in dat we de komende tijd weer het verschil gaan maken.'

NIEUWTJES RONDOM DE VERKIEZINGEN

- In Bernheze was er voor de SP een ongunstig verschil tussen de voorlopige uitslag en de definitieve: een hele zetel, op basis van maar twee stemmen verschil. De andere partijen waren het ermee eens dat een hertelling op zijn plaats was. Helaas bleef het alsnog bij drie zetels voor de SP.
- In Nijmegen at een SP-stemmer de felicitatie-taart op die aan GroenLinks-lijsttrekker April Ranshuijsen was gestuurd. Hans Verschoor woont in dezelfde straat als de GroenLinks-lijsttrekker, maar op nummer 14 in plaats van 41. De bezorger hield vol dat de bezorging juist was, ondanks aandringen van Verschoor dat het niet kon kloppen. Toen heeft hij het zich maar laten smaken, samen met zijn thuiszorg- en verpleeghulpen. (Bron: AD)
- In de weken voor de verkiezingen heeft het SP-telefoonteam veel nieuwe leden geworven. Sinds 1 januari kwamen er 755 leden bij.

COMEBACK-KIDS

Het is voor SP-afdelingen pijnlijk om niet mee te doen met verkiezingen als ze dat eerst wel deden. Dat waren ditmaal 17 afdelingen. Maar socialisten geven niet op. De volgende afdelingen kwamen terug na in 2014 afwezig te zijn geweest van de kieslijst. Ze haalden allemaal hetzelfde aantal zetels als in 2010:

Apeldoorn	2 zetels
Bergen op Zoom	1 zetel
Emmen	2 zetels
Purmerend	3 zetels
Roermond	2 zetels
Terneuzen	1 zetel

Sommige comeback-kids hadden wat meer tijd nodig. Heerenveen haalde in 2002 nog 1 zetel maar deed daarna jaren niet mee. De Heerenveense SP'ers kwamen terug met ditmaal 2 zetels. In Woerden weten ze wat geduld is. Na 28 jaar hebben ze hun zetel in de raad weer terug.

NOG ZEVEN

In Rotterdam en Amsterdam werden nog wat extra zetels gehaald. Daar is de stad ingedeeld in gebiedscommissies (Rotterdam) en stadsdeelcommissies (Amsterdam). Daar haalden de stadse SP'ers naast de gemeenteraadszetels nog 3 respectievelijk 4 commissie-zetels.

Lieke Smits (midden) was op de verkiezingsavond in Oss, waar zeker reden tot vrolijkheid was: in de woonplaats van Lilian Marijnissen groeide de SP en werd de grootste partij.

foto Wiebe Kiestra

DE PARTIJ VAN VANDAAG EN MORGEN!

SP-voorzitter Ron Meyer leidde deze campagne landelijk. Er waren een aantal interessante vernieuwingen, maar Meyer wil meer: 'We hebben goed de aandacht getrokken door Lilian met technische foefjes bij iedereen dichterbij te brengen. Het begon met de campagne-aftap, waar Lilian als hologram op vier locaties in Nederland tegelijk sprak. De SP is altijd in de buurt; dit was een symbool daarvoor. Tijdens de campagne liepen in sommige afdelingen SP'ers rond met mini-beamers; kleine, draagbare en draadloze kastjes waarmee je een filmpje op een muur kan projecteren, waar je ook bent. Die werd ingezet om tijdens huiskameravonden Lilian in je kamer te laten spreken, of tijdens het langs de deuren gaan. Aan het einde van de campagne hadden we juist de grootste politieke toespraak ooit in Nederland: we projecteerden Lilian op de enorme kantoren van het grote geld. De campagne was natuurlijk veel meer dan deze 'aandachtstrekkers'. Lokaal werden op allerlei plekken leuke filmpjes en slimme online-strategieën ingezet. De miljoen mensen

die we spraken, de buurtacties: je moet ook wel altijd écht in de buurt zijn. Nu is het tijd voor de volgende stap. Wij willen, qua techniek, internet, sociale media en campagne-ideeën weer voorop lopen. Ik roep mensen die kennis, kunde

en ideeën hebben om zich te melden bij mij: ronmeyer@sp.nl.

We zijn een Campagnelab begonnen. Meld je aan als je een idee hebt waarvan je kunt zeggen: als de SP lef heeft, gaan ze dát doen!'

foto Cees Wouda

UTRECHT: VAN 4 NAAR 2 ZETELS

foto archief SP

Tim Schipper is fractievoorzitter in Utrecht, waar de SP meer dan halveerde – en 3 zetels verloor. Met de goede wethouder Paulus Jansen, die de slooptrend brak en

eindelijk weer betaalbaar bijbouwde, verwacht je dat niet. 'We hielden rekening met misschien een zeteltje verlies, maar deze halvering is uitermate teleurstellend. Paulus is slecht beloofd voor alle goede dingen die hij heeft neergezet. Hoe dat dan komt? We moeten er nog goed over nadenken. Zelf denk ik dat het te maken heeft met de 'yuppificering' van de grote steden. In Utrecht zie je dat wij in de woonwijken overal ongeveer evenveel verloren hebben. Veel kiezers zijn overgelopen naar GroenLinks en de Partij voor de Dieren. De oorzaak van ons verlies ligt in mijn ogen daarom ook niet aan de controverses tussen Denk en de PVV. Verder speelt het landelijke mee. Lilian doet het heel goed, maar om de zaak lokaal te doen kantelen waren deze verkiezingen nog wat vroeg.'

PEKELA: VAN 4 NAAR 4 ZETELS

foto archief SP

Pim Siegers is fractievoorzitter van SP Pekela, met 27,7 procent (en 1,2 procent winst) absolute topser van deze verkiezingen. Volgens Siegers is

er een aantal dingen goed gegaan: 'We hebben vrij vroeg onderwerpen gevonden waar mensen warm voor lopen. Het eerste thema was de herindeling – wij waren net als de inwoners tegen en andere partijen voor. De sloop van sociale woningen was de tweede. Op die onderwerpen hebben we actie gevoerd en in de campagne konden we oogsten. Onze campagne heette Wies Mit Pekel; trots op Pekela. Voor Pekelders zijn wij dé lokale partij, en de landelijke trend dat lokale partijen winnen, gold dus nu voor ons. We zijn geworteld en konden doordat de gemeente niet heel groot is onze buurtacties effectief plannen. Dat is een investering van vele jaren. En als je dan een vrolijke, stoere campagne hebt, waarin een tweestrijd met de PVV komt – linksom of rechtsom – zodat linkse stemmers nog meer naar jou toekomen, dan vallen veel dingen op hun plaats.'

GEMERT-BAKEL: VAN 0 NAAR 3 ZETELS

foto archief SP

Jan Hoevenaars is fractievoorzitter van de SP in Gemert-Bakel, waar de SP vanuit het niets op 13,6 procent kwam. Na de felicitaties toch de vraag: waarom nu pas, zo midden in het

SP-bolwerk Oost-Brabant? Hoevenaars: 'Eerder had de SP hier niet de basis en was de afdeling niet dermate georganiseerd om de stap naar de gemeenteraad te zetten. Nu wel. We hebben ons bijzonder goed voorbereid, veel geïnvesteerd in contacten met mensen en van alles op poten gezet om onze standpunten en alternatieven uit te dragen. Zoals politieke cafés over de Wmo, de zorg en niet te vergeten de intensieve veehouderij, echt een prangend thema hier. Gemert-Bakel is van oudsher een CDA-gemeente met een sterk boerenbelang. Wij hebben een goed verhaal over de landbouw en dat is opgepikt. Tegelijkertijd groeit onze groep actieve mensen verder. Kortom: het ziet er goed uit.'

RAALTE: VAN 2 NAAR 0 ZETELS

foto archief SP

In Raalte gebeurde het voor het eerst sinds 2002 dat de SP meedeed en geen zetels pakte. Harry van Kampen was lijsttrekker en weet wel waarom: 'Er waren de nodige

personele strubbelingen in de fractie. Twee keer was er een wissel van het fractievoorzitterschap; niet om politieke maar om persoonlijke redenen. De media zijn daar tijdens de campagne steeds op teruggekomen en dat werkt niet in je voordeel. Iets anders is dat we de afgelopen tijd niet voldoende buiten zijn geweest. En ondanks dat we de verkiezingsuitslag nog grondig gaan evalueren, weten we dit al zeker: we gaan weer veel meer de straat op!'

DE SP IN DE VIER GROOTSTE STEDEN

Amsterdam	7,5 %	3 zetels
Rotterdam	4,9 %	2 zetels
Den Haag	2,7 %	1 zetel
Utrecht	4,1 %	2 zetels
Landelijk:	7,8 %	

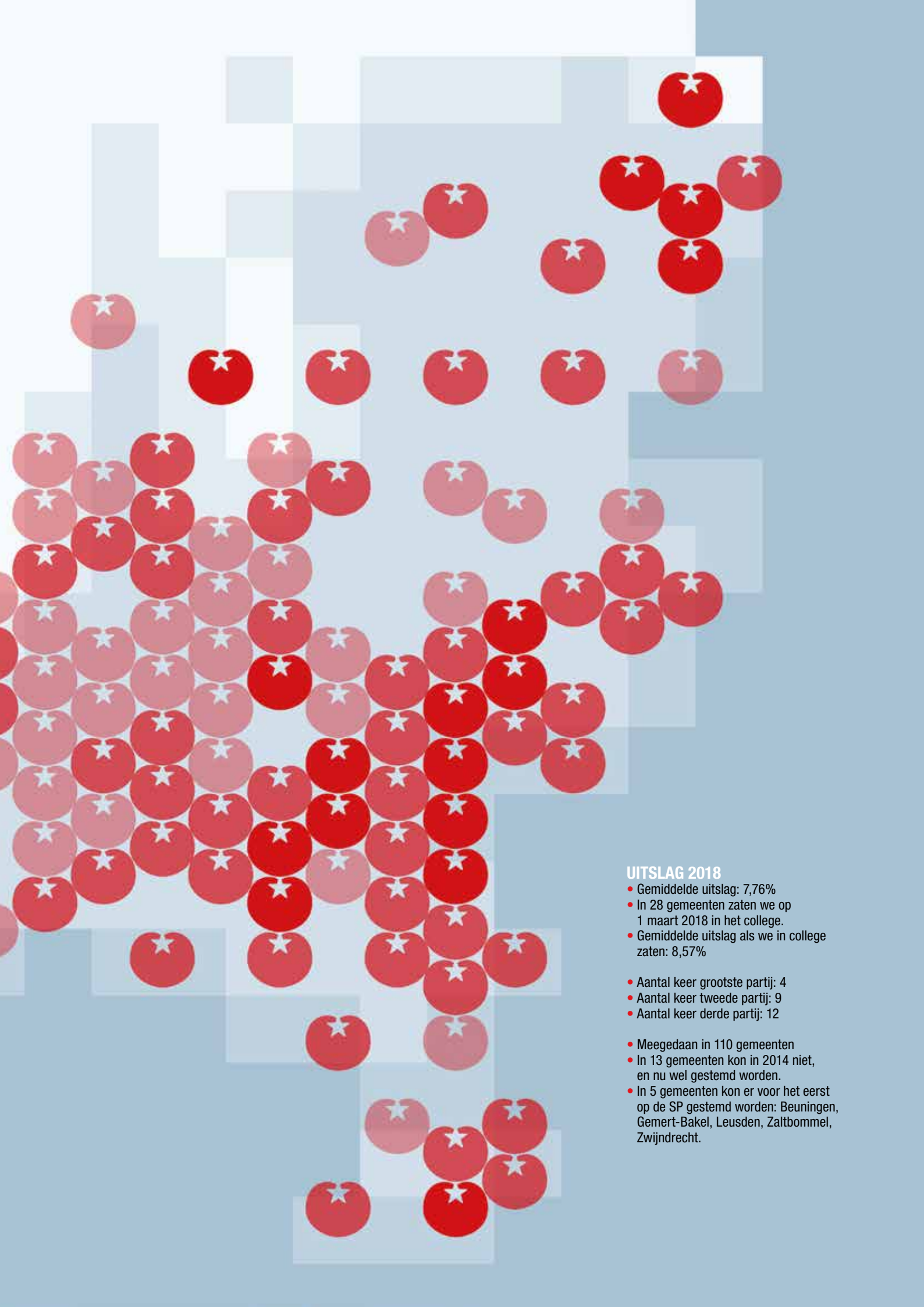
HOOG (14% OF MEER)

MIDDEN

LAAG (7% OF MINDER)

UITSLAG 2018

- Gemiddelde uitslag: 7,76%
- In 28 gemeenten zaten we op 1 maart 2018 in het college.
- Gemiddelde uitslag als we in college zaten: 8,57%

- Aantal keer grootste partij: 4
- Aantal keer tweede partij: 9
- Aantal keer derde partij: 12

- Meegedaan in 110 gemeenten
- In 13 gemeenten kon in 2014 niet, en nu wel gestemd worden.
- In 5 gemeenten kon er voor het eerst op de SP gestemd worden: Beuningen, Gemert-Bakel, Leusden, Zaltbommel, Zwijndrecht.

Ken Loach aan het werk op de set.

FILMREGISSEUR KEN LOACH

‘LINKSE POLITIEK IS DE POLITIEK VAN WAARDIGHEID’

Al tientallen jaren maakt de wereldberoemde filmregisseur Ken Loach toegankelijke films die tegelijk erg maatschappijkritisch zijn. Geen sociaal thema laat hij onberoerd: armoede, zorg, dakloosheid – en altijd staat menselijke waardigheid centraal. Partijvoorzitter Ron Meyer en algemeen secretaris Lieke Smits spraken met hem.

› **Waarom bent u ooit dit soort films gaan maken?**

‘Na de Tweede Wereldoorlog heerste er een sterke gerichtheid op de publieke zaak en het belang van gemeenschapszin. Er werd gedacht in termen van een planeconomie, van spreiding van geld, kennis en macht en we geloofden dat sociale rechtvaardigheid,

goed onderwijs en fatsoenlijke zorg binnen handbereik lagen. Zulke ideeën leefden heel sterk in die jaren, mijn generatie is door die tijd en die waarden gevormd. De regering van 1945 heeft toen de fout gemaakt het kapitalisme in stand te houden. De notie van kapitalisme was zwakker in die jaren; het kapitalisme van nu is veel schadelijker. We hebben meer dan ooit alternatieven nodig.'

› **Denkt u dat jonge filmmakers van nu die waarden ook uitdragen?**

'Films zijn investeringen; je hebt veel geld nodig om ze te maken. Daarom is het voor nieuwe filmmakers moeilijk om te beginnen. De waarden van het neoliberalisme – dat het individu boven de gemeenschap plaatst – zijn moeilijk af te schudden voor mensen die opgroeiden in het Thatcher-tijdperk. Natuurlijk gaan sommige films over mensen die in de hoeken zitten waar de klappen vallen. Het probleem met de Thatcher-generatie is dat dan al snel naar oplossingen wordt gezocht in de koker van liefdadigheid. We zouden geen fondsenwerver moeten zijn; we moeten de schadelijkheid van het systeem aanpakken.'

› **U laat in u films zien hoe het systeem ingrijpt in het leven en de waardigheid van mensen.**

'De structurele oorzaken van dakloosheid en armoede zitten ingebakken in het systeem dat is gebaseerd op de macht van bedrijven en de vrije markt. Maar in Groot-Brittannië heeft de linkervleugel meer macht gekregen in de Labour-partij. Er is nu plaats voor ideeën als een nationale investeringsbank – om, in gebieden met hoge werkloosheid, te investeren in industrieën in publiek eigendom in plaats van in private bedrijven. De winst moet terugstromen naar de samenleving, niet naar aandeelhouders. Het werk moet duurzaam zijn en werknemers moeten werkzekerheid hebben. Dat kan alleen als je het goed plant, en je kunt alleen plannen als je er eigenaar van bent. Op dit moment is winst nog steeds topprioriteit, en dus niet de mensen of de planeet.'

› **In Groot-Brittannië gaat het naar links?**

'Je ziet een verschuiving binnen links. Het aantal mensen met deze ideeën en waarden groeit. Dat leidt tot aanvallen van de rechtervleugel. Het is echt een strijd. We hebben een beweging van onderop nodig, want de grote media zijn niet geïnteresseerd. Veel steun voor radicaal links komt via sociale media.'

Kenneth Loach (Ken) is op 17 juni 1936 geboren in Nuneaton, Midden-Engeland. Zijn moeder was kapster, zijn vader een elektricien die zich opwerkte tot voorman in een fabriek. Vader Loach had eigenlijk advocaat willen worden. Een wens die niet in vervulling ging – omdat hij opgroeide in een gezin waar geen geld was om hem naar een goede school te sturen – en die hij later projecteerde op zijn zoon. Ken ging inderdaad rechten studeren in Oxford, maar speelde in zijn vrije tijd toneel en droomde van een carrière als acteur. Na zijn afstuderen sloot hij zich aan bij een theatergezelschap. Hij ontpopte zich tot regisseur en maakte in de jaren zestig zijn eerste docudrama's voor de BBC. Zijn werk sloeg in als een bom. *Cathy Come Home*, een sociaal-realistisch drama over een jong gezin dat werk en huis verliest, leidde in 1966 tot hevige maatschappelijke debatten en wetswijzigingen ten aanzien van dakloosheid. Het bevatte alle elementen die ook zijn latere werk kenmerken: een aangrijpend verhaal over gewone mensen die in de knel raken, gespeeld door gewone mensen, realistisch en altijd met een vleugje humor. Zijn indrukwekkende oeuvre bestaat uit televisiefilms, documentaires en een zesentwintigtal films en hij sleepte diverse prestigieuze prijzen in de wacht. Tot zijn bekendste films behoren *Raining Stones* (1993), over een werkloze vader die zich in bochten wringt om een mooie communiejurk voor zijn dochter te kunnen kopen, *Carla's Song* (1996), over een Nicaraguaanse vluchteling in Glasgow, *Bread and Roses* (2000), over schoonmakers in Los Angeles die in actie komen voor betere arbeidsvoorwaarden, en *I, Daniel Blake* (2016) over een zieke timmerman die vecht tegen de bureaucratie.

› **In uw films zien we vaak mensen die boos worden. Bij de SP zeggen we: laat je woede hand in hand gaan met het goede dat je doet.**

'Woede laat ons in actie komen. Blinde woede is nooit goed. Maar woede kan heel productief zijn, zolang ze gericht en constructief is. Ik hoop dat woede mensen in actie brengt, samen met anderen, een vakbond, of een partij. Rechts heeft er belang bij dat we verdeeld zijn; wij hebben er belang bij dat we samenwerken – zelfs al is het maar in een voetbalteam. Samenwerken geeft je een identiteit en kracht. Je wordt er vrolijk van. Om samen te komen hebben we wel politiek leiderschap nodig, met een analyse, een programma en de mogelijkheid om te winnen.'

› **In uw film *Bread and Roses* laat u de schoonmakersstrijd in de VS zien, en hoe die strijd om waardigheid draait. Gaat sociale strijd daarover?**

'Waardigheid hangt samen met zekerheid. Zekerheid hangt samen met een fatsoenlijk inkomen. Een huis om in te wonen geeft je waardigheid. Waardigheid is geen vaag concept. Het bestaat niet zonder die samenhang met economische omstandigheden. Daarom is waardigheid opeisen een revolutionaire eis. Rechtse politiek is de politiek van liefdadigheid; linkse politiek is de politiek van waardigheid. Dat is het verschil.'

foto's Cinéart©

Ken Loach (rechts) met hoofdrolspeler Dave Johns uit *I, Daniel Blake*.

> SUCCES SP: FLEX DUURDER DAN VAST

SP-Tweede Kamerlid Bart van Kent heeft samen met GroenLinks en de PvdA een belangrijk succes geboekt. Een meerderheid van de Tweede Kamer vraagt de regering om in de plannen op te nemen dat flexwerk duurder wordt dan vast werk. Nu is dat nog andersom. Van Kent: 'Slecht gedrag wordt zo beloond, terwijl goedwillende bazen die hun werknemers wél de zekerheid van een vast contract bieden, hier via een te hoge WW-premie de rekening voor betalen.' Via een hogere WW-premie voor onzeker werk wordt de doorgeschoten flexibilisering aangepakt. Van Kent: 'Een hogere WW-premie voor onzeker werk is bovendien rechtvaardig. De instroom van mensen met een onzeker contract in de werkloosheid is namelijk vier maal zo groot als vanuit zekere contracten.'

foto Sandra Beckerman

> ZORG-ZZP'ERS TEGENOVER 2 GOLIATHS

Dat de thuiszorg-zzp'ers over wie we in de afgelopen twee Tribunes berichtten de rechtszaak tegen Zilveren Kruis hebben gewonnen, is in verschillende media betiteld als een overwinning van David tegen Goliath. Al snel werd bekend dat Zilveren Kruis tegen de uitspraak van de rechter in hoger beroep gaat. Eind maart volgde het nieuws dat een andere zorgverzekereus, VGZ, zich hierbij aansluit. In de strijd voor het recht van alle Nederlanders om zelf een zorgverlener te kiezen (het recht op vrije artskeuze) staat Stichting ZorgRecht nu dus tegenover twee Goliaths. 'Spannend', zegt woordvoerder Joyce de Bruijne, die benadrukt alle steun te kunnen gebruiken. 'Wij staan heel sterk, maar we zien bijvoorbeeld nu al dat er extra controles worden uitgevoerd door de zorgverzekeraars. Die trekken alles uit de kast om ongecontracteerde zorgverleners in een slecht daglicht te plaatsen. Zo vallen ze erover als een verpleegkundige thuiszorgers iemands beddengoed in de wasmachine stopt. Dat zou, volgens de zorgverzekeraar, de huishoudelijke zorg moeten doen. Maar kom op, willen ze nou echt dat we iemand die incontinent is in een nat bed laten liggen totdat de huishoudelijke zorg komt? Dat kan wel dagen duren! Het is muggenzifterij, overduidelijk bedoeld om zzp'ers als fraudeurs af te schilderen.'

 facebook.com/stichtingzorgrecht

> 'STOP WERKEN ONDER MINIMUMLOON!'

Een laf plan, zo noemt SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk (foto) het plan van VVD-staatssecretaris Van Ark om arbeidsgehandicapten onder het minimumloon te laten werken. Van Dijk: 'Dit laffe plan zorgt ervoor dat velen onder het minimumloon gaan verdienen. Pensioenopbouw en sociale rechten vervallen bovendien. De SP wil gelijk loon voor gelijk werk en geen tweederangs collega's. Dit absurde plan mag wat mij betreft direct de prullenbak in.' Volgens Van Dijk neemt het risico dat arbeidsgehandicapten in de schulden komen toe: 'Gemeenten, vakbonden, sociaal werkgevers en zeker de mensen zelf moeten niets van het plan hebben. Zij geven de voorkeur aan het systeem van loonkostensubsidie waardoor de mensen volwaardig werknemer blijven.'

foto Maurits Gemmink

Nu krijgen werkgevers subsidie als ze iemand met een handicap in dienst nemen. De regering wil daarmee stoppen en de werkgevers toestemming geven om onder het minimumloon te betalen. Ook de administratieve lasten komen terecht op het bordje van de werknemer. Onaanvaardbaar voor de SP.

> 'OEKRAÏNE IS NOG STEEDS EEN WANKEL LAND'

Van maandag 26 februari tot en met vrijdag 2 maart reisden SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut en Anna Kolotova, algemeen secretaris van de linkse fractie in de Raad van Europa, door Oekraïne. Hoe staat het land ervoor, een klein jaar na het sluiten van het Associatieverdrag met de EU? Dat is immers, ondanks het Nederlands nee in het referendum van april 2016, gewoon van kracht geworden – met een inlegvel van de regering-Rutte (zie ook Tribune januari 2017). Karabulut schrok van de grimmige sfeer: 'Van alle kanten staat het land onder druk. In de week van

ons verblijf laaide het gasconflict met Rusland weer op, maakte de VS bekend anti-tankwapens te verkopen aan Oekraïne en kondigde Poetin de opstelling van nieuwe kernwapens aan. De samenwerking met de EU heeft de bevolking geen rijkdom of politieke vrijheid gebracht. Voor de meeste mensen blijft economische voorspoed uit. Zoals tegenstanders vooraf al vreesden, lijkt Oekraïne een wingewest voor grondstoffen te worden – en een bron van goedkope arbeidskrachten om de lonen in de EU te drukken. Oekraïne is en blijft een wankel land.'

> PETITIE GOED OV

foto's ROOD Vlaardingen

De aanwezige burgemeesters reageerden positief op de petitie en de uitleg door Filiz.

Begin maart heeft ROOD Vlaardingen bijna duizend handtekeningen overhandigd aan burgemeester Aboutaleb van Rotterdam. De petitie roept op om voor beter vervoer te zorgen tijdens de langdurige verbouwing van de treinverbinding, straks metrolijn, tussen Schiedam en Hoek van Holland – de Hoekse Lijn. Het project duurt veel langer dan gepland en in de tussentijd hebben bewoners te maken met

gebrekkig vervoer. De petitie werd aangeboden tijdens een vergadering van de metropoolregio Rotterdam-Den Haag (een samenwerkingsverband tussen verschillende gemeentes). Meer bussen en het doortrekken van de waterbus naar Vlaardingen zijn goede opties om de vervoersproblemen op te lossen, aldus Tugay Filiz van ROOD Vlaardingen.

> PATSERGEDRAG EU SCHAADT STAALSECTOR

Amerikaanse importtarieven op staal en aluminium dreigen een handelsoorlog met Europa te ontketenen, met mogelijk rampzalige gevolgen voor Nederlandse werknemers. Hiervoor waarschuwden SP-Europarlementariër Anne-Marie Mineur en SP-Tweede Kamerlid Mahir Alkaya in een gezamenlijk opinieartikel. Duizenden Nederlandse banen dreigen te verdwijnen door Trumps maatregelen om de Amerikaanse staalsector te beschermen. Bijvoorbeeld bij Tata Steel in IJmuiden, dat jaarlijks zo'n 600.000 ton staal naar

Amerika verscheept. De Europese Commissie wil terugslaan met importtarieven op Amerikaanse producten, zoals Harley-Davidson motoren, bourbon whiskey en spijkerbroeken. 'In plaats van zich te laten verleiden tot patsergedrag kan de Europese Commissie beter een oplossing bedenken voor de problemen van bedrijven als Tata Steel', stellen Mineur en Alkaya.

Lees de hele opinie hier: sp.nl/Zwu

foto AnetteWho / flickrCC

Tata Steel, IJmuiden.

> WETSVORSTEL GELIJKE BELONING

SP, GroenLinks, 50PLUS en PvdA willen dat er een einde komt aan de ongelijke beloning tussen mannen en vrouwen. Vrouwen verdienen jaarlijks honderden euro's minder dan hun mannelijke collega's, voor hetzelfde werk. In andere landen, zoals IJsland en Duitsland, zijn al wetten aangenomen om dit aan te pakken. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk: 'Dat vrouwen voor hetzelfde werk minder betaald krijgen dan mannen, is ronduit beschamend. Honderd jaar na de invoering van het vrouwenkiesrecht wordt het hoog tijd dat we dat rechtzetten. We rekenen op brede steun voor onze wet. Partijen die ons niet steunen, willen blijkbaar terug naar de vorige eeuw.' Het voorstel, met verplichte openheid en boetes bij aanhoudende ongelijkheid, wordt nu besproken met werkgevers, werknemers en belangengroepen; nog voor de zomer zal het als wetsvoorstel worden ingediend.

> GEEN BRUSSELSE STEMPELTJES VOOR JOURNALISTIEK

SP-Tweede Kamerlid Peter Kwint heeft samen met de VVD het kabinet gevraagd in Brussel aan te dringen op het opheffen van het controversiële nepnieuwsbureau *EU vs Disinfo*. Hiervoor kreeg Kwint steun van een Kamermeerderheid. Kwint: 'Wij willen geen Brusselse bureaucraten die stempeltjes gaan uitdelen aan zogenaamd "goede" journalistiek en "slechte" journalisten berispt. Geen enkele overheid zou daaraan moeten beginnen. Veel beter is het om als overheid te investeren in kritische journalistiek en mediawijsheid. En zelf ver te blijven van het jureren van mensen die juist de macht kritisch zouden moeten volgen in plaats van andersom.'

foto FreelangescC

NET ALS IN LOURDES

Op 27 maart stond de gemeente Lingewaard in Arnhem voor de rechter. Die gemeente wees een Wmo-aanvraag af, nadat een keuringsarts was gesommeerd om een medisch rapport aan te passen.

DE RECHTSAAK BEGON al meteen met de hamvraag. De rechter vroeg hoe het toch kon, dat de gemeente op 7 september 2017 een Wmo-aanvraag voor een aangepast keukenaanrecht en een andere rolstoel kon afwijzen, terwijl het medisch advies pas van 8 september is. Met andere woorden: hoe kun je nou ergens nee tegen zeggen, als je het argument pas een dag later weet? Carla Claassen uit het Gelderse Bemmelen (gemeente Lingewaard) weet hoe dat kan. Er was met de inhoud geknoeid.

Dat moet een bizarre gewaarwording zijn geweest. Toen Carla Claassen het medische rapport opvroeg op basis waarvan haar aanvraag voor onder meer een aangepast aanrecht was afgewezen, kreeg ze van de gemeente te horen dat het kwijt was. Dat is op zich al tamelijk belachelijk, maar het werd nog veel erger. Want Claassen liet zich niet afschepen en belde met de keuringsinstantie Sciopeng, waar de arts werkte met wie ze had gesproken over genoemde aanvraag. Sciopeng stuurde haar het rapport wel, maar enkele dagen later had Carla Claassen er ineens twee. Want de gemeente had intussen het medische rapport teruggevonden en het haar alsnog opgestuurd. En wat bleek? De twee rapporten waren totaal verschillend. Werde de aanvraag van Claassen in de eerste versie goedgekeurd door de keuringsarts, in de tweede versie – die van

de gemeente – stond een negatief advies. Gegeven door diezelfde arts...

Uit onderzoek van Omroep Gelderland bleek dat een ambtenaar van de gemeente de arts opdroeg om cruciale passages te wijzigen. Zo waren er antwoorden verzonden op vragen die helemaal niet aan Claassen zijn gesteld tijdens de keuring. Kennelijk allemaal met als doel om afwijzing van de aanvraag te kunnen motiveren. En zodoende geld te besparen.

Pijn

Bijna anderhalf jaar geleden deed Carla Claassen, fractievoorzitter van de SP in Lingewaard, haar aanvraag al. Een aangepast aanrecht had ze nodig. En een gewone, handbewogen rolstoel waarmee ze beter in de keuken kan manoeuvreren. 'Ik ben niet zelfredzaam. Thuis kom ik letterlijk bijna geen drempel meer over', vertelt ze. 'Ik lijd aan een complex regionaal pijnsyndroom, vroeger ook wel posttraumatische dystrofie genoemd. De ziekte is progressief, verergert dus met de tijd.' Staan lukt niet, met krukken hooguit nog een klein beetje. Buiten beweegt ze zich voort met een scootmobiel, waarmee ze boodschappen kan doen. Binnen heeft ze de elektrische rolstoel. Maar het gaat allemaal steeds moeizamer; de voorzieningen die ze vraagt heeft ze gewoon nodig. 'Mijn sociale leven is al minimaal. Laatst heb ik de uitvaart van

mijn tante gemist, omdat ik er niet op tijd kon zijn.' Het doet dan pijn als de woordvoerder van de gemeente tijdens genoemde rechtszaak betoogt dat 'mevrouw Claassen nog steeds kan staan en lopen'. Zelf maakt ze er een grapje over: 'Als je een voorziening nodig hebt in Lingewaard, kun je ineens lopen.'

Het doet pijn als de woordvoerder van de gemeente tegen de rechter zegt dat 'mevrouw Claassen nog steeds kan staan en lopen'

wel. En het hele gebeuren is zo frustrerend en vermoeiend. En nu moet ik nog een week of zes wachten op de uitspraak.' Pijnlijk was ook de eerdere beschuldiging van andere raadsleden, dat ze haar kwestie zou aangrijpen om politiek te bedrijven. 'Het was voor mij ook geen gemakkelijke beslissing om ermee naar buiten te komen zoals ik het gedaan heb. Maar ik doe het op persoonlijke titel. Ik wil iets verbeteren voor alle inwoners van de gemeente.'

Nu kun je je afvragen hoe een keuringsarts erbij komt om zich wijzigingen te laten dicteren in zijn eigen medisch rapport, waarmee hij zijn onafhankelijkheid te grabbel gooit. De zaak kwam voor het medisch tuchtcollege in Zwolle, waar de betreffende arts, die inmiddels ergens anders werkt, toegaf dat hij fout had gehandeld. Maar hij zat op dat moment in zijn inwerkperiode en was nog niet goed bekend met de werkwijze van onder meer de gemeente Lingewaard, zo stelde hij. Laakbaar, onethisch? Denk eens aan een beginnend vrachtwagenchauffeur die een veel te zware vracht in zijn truck geladen krijgt en van zijn baas te horen krijgt: "Maak je niet druk, doen we altijd zo." Gaan rijden is een veiligheidsrisico. Vracht weigeren en niet gaan rijden? Baan kwijt. U zegt het maar.

De arts is onder de wielen gekomen van het systeem, dat behelst dat de gemeente als indicatiesteller én financier feitelijk dubbele petten op heeft als het om de Wmo gaat. De lokale overheid kan zo haar eigen kostenbesparing organiseren.

Bang

De kwestie-Claassen veroorzaakte veel deining in de regio en de krantenkoppen

logen er niet om de laatste maanden. Dat werd nog erger, toen bleek dat het geval van Carla Claassen inderdaad niet op zichzelf staat in Lingewaard. De SP-hulpdienst maakte melding van tientallen klachten van mensen die van het kastje naar de muur worden gestuurd als ze een aanvraag indienen voor een voorziening zoals een traplift, een rolstoel of een gehandicaptenparkeerkaart. En vergeefs wachten. Claassen: 'En dat zijn dan alleen nog de gevallen van degenen die zich bij ons gemeld hebben. Mensen treden niet graag naar buiten met dit soort zaken. Sommigen zijn bang om erover praten, omdat ze vrezen dat hun aanvraag dan helemaal geen kans meer maakt bij de gemeente.'

De groeiende onrust leidde ertoe dat de gemeenteraad een onderzoek gelastte naar de uitvoering van de Wmo in Lingewaard. In februari kwam dat op tafel en de conclusies zijn verbijsterend: er blijken bij de gemeente geen werkinstructies noch -protocollen te zijn voor Wmo-zaken, hetgeen suggereert dat men handelt volgens het commando 'we doen maar wat'. Verder deugt het privacy-beleid van geen kant en de talrijke afwijzingen zijn niet meegenomen in de cijfers die de gemeente aanleverde. Een motie voor verbetering werd aangenomen.

Carla Claassen verwacht dat de rechter zal oordelen dat de gemeente het werk gewoon helemaal moet overdoen. En met 'gewoon' wordt bedoeld: eerlijk, en op basis van een zuiver medisch advies. •

tekst Rob Janssen
foto Maurits Gemmink

Net als in Lourdes.' Maar ze geeft toe dat ze zich tijdens de zitting heeft moeten inhouden. 'Eén keer kon ik het niet laten en zei ik naar aanleiding van het verweer van de gemeente: "Dat méén je niet!" De mensen om me heen zeiden: "Ssssst!" Terecht, de rechtbank is immers geen raadszaal. Maar ik heb me geregeld moeten verbijten, dat

‘HET STEREOTIEPE BEELD VAN DE DAKLOZE KLOPT NIET’

Lijstduwer Rob Hoogstraten (64) kwam weliswaar niet voor de SP in de gemeenteraad van Haarlem, maar hij blijft zich onvoorwaardelijk inzetten voor de belangen van de daklozen in zijn woonplaats. Voor alles hoopt hij het imago van zijn lotgenoten op te poetsen. ‘Dat ik dakloos ben, is het gevolg van mijn eigen keuzes. Spijt? Nee, dit is mijn leven, het hoort erbij, dit is wie ik ben.’

ROB HOOGSTRATEN VELT geen oordeel. ‘Ik neem het de mensen niet kwalijk als ze het verschil tussen een onvrijwillige thuisloze,

zoals ik, en een zwervende drugsverslaafde of alcoholist met een psychiatrische problematiek niet meteen zien en iedereen in

het circuit over één kwam scheren. Het is echter net als in de “normale” samenleving zo dat ook wij ons eigen persoonlijke verhaal met ons meedragen. Daar hoop ik de buitenwacht van te doordringen.’ Dat omwonenden van een opvangcentrum met twee gebruikersruimten, zoals in de Wilhelminastraat, de voortdurende aanwezigheid van daklozen als overlast ervaren, begrijpt Rob. ‘Wij gaan allemaal door dezelfde deur naar binnen en naar buiten. Maar wie ons echt leert kennen, zal zijn eerste indruk ongetwijfeld bijschaven. Dan krijgt de dakloze een naam, een stem

en een gezicht. Je kunt maar zo, van de ene op de andere dag, op straat komen te staan en economisch dakloos worden. Dat kan de beste overkomen.'

Zelf raakte Rob Hoogstraten in juni vorig jaar het dak boven zijn hoofd kwijt. Zijn huisbaas kreeg het aan de stok met de bank en aan het einde van het liedje kon Rob naar zijn appartementje fluiten. Zonder vast adres kon hij geen kant op. Geen bijstand, geen ziektekostenverzekering, geen plek op de ellenlange Haarlemse lijst met woningzoekenden, helemaal niets. Hij was

dankzij de laatste resten van een erfenis in staat het nog even uit te zingen voordat hij ten langen leste werd toegelaten tot de nachtopvang in de Velserspoort.

'Ik kon mijn moeder niet aan haar lot overlaten'

Rob Hoogstraten is een nette 60-plusser ('alleen die scheur in mijn jas'), die met een mooi kostuum aan zo voor een gedistingeerde heer door zou kunnen gaan. Welbespraakt, maatschappelijk betrokken en nuchter ('letterlijk en figuurlijk'). Luistert graag naar blues, komt regelmatig in de

bibliotheek, rookt als hij in de dagbesteding wat heeft bijverdiend een sigaartje en houdt een blog over zijn ervaringen bij op de website van HVO-Querido, de organisatie die de opvang van daklozen en zwervers in Haarlem regelt.

Hoe belandt zo'n man in het daklozencircuit? Rob Hoogstraten groeide op in een 'redelijk normaal' gezin. Zijn vader was werkzaam bij de marine, zijn kleutertijd bracht Rob door in de Verenigde Staten. Na de mulo ging hij naar de middelbare tuinbouwschool. Hij droomde ervan om tuinarchitect te worden, werkte in tuincentra en boomkwekerijen en legde vanaf het begin van de jaren tachtig voor de gemeente alle groenvoorzieningen in Haarlem vast. Totdat zijn leven een drastische wending kreeg toen zijn moeder, die in Berkel-Enschot woonde, ziek werd. Rob besloot huis en haard en vaste baan in Haarlem achter te laten en voor haar te zorgen. Dat zou tot aan haar dood in 2010 twaalf jaar duren.

Rob was bij zijn moeder ingetrokken, reed drie jaar in een taxi en stond intussen al die tijd op de wachtlijst voor een woning in Tilburg. 'Ik was wat ze tegenwoordig mantelzorger noemen. Ik wist dat ik alle zekerheden opgaf om me van die taak te kwijten, maar het was een bewuste keuze. Ik kon het niet over mijn hart verkrijgen om mijn moeder aan haar lot over te laten. Spijt? Natuurlijk niet, een mens maakt nu eenmaal keuzes en ik zit zo in elkaar dat ik daar zonder morren de gevolgen van draag. Ik ben altijd een vrije jongen geweest, die doet wat zijn hart hem ingeeft.'

Na het overlijden van zijn moeder trad Rob op als executeur-testamentair (hij heeft één zus). Hij verbleef anderhalf jaar in een hotel, kreeg een huisje in Tilburg, maar kon er niet aarden en keerde terug naar Haarlem. 'Weer zo'n beslissing waarvan je je achteraf kunt afvragen of ik dat wel had moeten doen. Ik deed het, zo simpel is het.'

'Onderlinge competitie kan nooit de bedoeling zijn van noodopvang'

In Haarlem stond uiteraard geen woning voor hem klaar. Hij nam andermaal zijn intrek in een hotel en kon uiteindelijk via particuliere onderverhuur zijn intrek nemen in een bescheiden optrekje. Rob werd vrijwilliger bij het Rode Kruis en sloot zich als actief lid aan bij de SP. Na het gedoe tussen zijn verhuurder en de bank werd hij adres- en dakloos. 'Ik meldde me via de BCT, de Brede Centrale Toegang, bij de

‘Ik ben niet verslaafd en ik ben niet verward’

nachtopvang in de Velservoort. Ik kreeg na een intake een indicatie voor zes maanden en kwam op een reservelijst te staan. Dan krijg je een bed als een ‘vaste’ bewoner niet komt opdagen. Je moet je elke avond om tien uur melden om te horen of er een bed beschikbaar is. Eten kun je wel vergeten, de keuken is gesloten. Daar stond ik dan met andere daklozen, er was telkens maar plaats voor twee personen. Ik viste achter het net en moest het zelf verder maar uitzoeken. Ze dwongen ons in een onderlinge competitie en dat kan nooit de bedoeling zijn van noodopvang.’

Rob had nog wat geld en kon het een paar weken uitzingen. Gelukkig was het zomer. Hij overnachtte wel eens in een Stayokay, slenterde over de boulevard van Zandvoort, rookte een sigaar en dronk een glas wijn op een terras. Ook al sliep hij niet in de nacht-opvang, hij moest wel aan de dienst handhaving doorgeven waar hij de nacht dan wel zou doorbrengen. En ook ’s morgens in alle vroegte ontkwam hij niet aan controle. ‘Ik voelde me een crimineel. Ze doen dit om telkens opnieuw vast te stellen of je daadwerkelijk dakloos bent. Dat ze iemand pas in de nacht-opvang toelaten na controle snap ik wel. Dat is voor je eigen veiligheid. Iemand met een pilletje op of een mes op zak heb je er liever niet bij.’

Terwijl Rob met smart wachtte op een vast bed in de nacht-opvang (naast de Velservoort zijn er nog twee slaaplocaties, de Wilhelminastraat en Bennebroek, alleen in de Wilhelminastraat is ook dagopvang) kon hij zich vanwege het ontbreken van een post-adres niet inschrijven als woningzoekende en aanmelden voor een bijstandsuitkering. Die vicieuze cirkel werd doorbroken dankzij een motie van de SP, die bepaalde dat mensen die zich aanmelden bij de BCT na indicatie het adres van het meldpunt in de Wilhelminastraat mogen gebruiken. Sindsdien staat Rob geregistreerd als woningzoekende en ontvangt hij een uitkering. Bovendien kreeg hij een vaste slaapplek, voor een halfjaar, in de Velservoort.

‘De zondagen zijn het ergste’

Rob wil niets liever dan een eigen dak boven het hoofd. Hij bekijkt wekelijks op zijn iPad het aanbod van de samenwerkende woningcorporaties, maar wordt daar niet veel wijzer van. ‘Je kunt niet achterhalen hoe groot de kans is dat je voor een huis in aanmerking komt. Ik heb twee keer een bezichtiging gehad, maar zat er niet bij.’ Om nou te zeggen dat Rob Hoogstraten zijn draai als onvrijwillig dakloze heeft gevonden, gaat te ver. Maar langzaam maar zeker krijgt zijn leven wat meer structuur. Van zijn bijstandsuitkering gaat tien procent rechtstreeks naar de BCT, plus nog eens 5,75 euro per nacht voor bed, douche, ontbijt en warme maaltijd. Daarnaast is hij geld kwijt aan een afbetalingsregeling met zijn zorgverzekeraar, de – achterstallige – huur van de loods waarin zijn spulletjes staan opgeslagen en een uitvaartverzekering. Als hij de kans krijgt wat bij te verdienen in de dagbesteding (anderhalve euro per uur) grijpt hij die (‘voor mijn rookwaar’).

Hij deelt in de Velservoort een kamer met iemand met wie hij geen enkel contact heeft. ‘Die ligt twaalf uur in zijn bed, vaak zonder zijn jas uit te doen, en ik heb hem nog nooit zien douchen.’ Zelf gaat hij na het ochtendritueel fris de straat op om... de tijd te doden. Drinkt een bekertje koffie in het ziekenhuis (‘totdat ik word weggestuurd’), loopt af en toe het Frans Hals Museum binnen, werkt aan zijn blog, leest in de bieb, speurt het internet af op zoek naar een woning (dat vooral), gunt zichzelf een broodje als lunch, draait een wasje in de Velservoort, leest zijn emails, luistert naar muziek en... voelt zich op gezette tijden knap eenzaam. ‘De zondagen zijn het

ergste, dan staat alles stil in Haarlem.’ Hij hoeft zich nog maar één keer per week bij handhaving te melden.

‘Daklozen horen ook bij de maatschappij’

De voorzieningen voor daklozen in Haarlem zijn volgens zijn inschatting toereikend, maar hij blijft zich verzetten tegen het stereotiepe beeld van de thuisloze. ‘Dat deugt gewoon niet. Alsof we allemaal junks zijn, kom op. Ik ben niet verslaafd en ik ben niet verward. Ik weet heel goed waarmee ik bezig ben. Ik zit in de cliëntenraad die daklozen informeert en adviseert en helpt met het indienen van een zorgaanvraag, het invullen van het belastingformulier of wat dan ook. Lang niet alle daklozen zijn zielig, ze horen bij de maatschappij en ik vind dat de principes van de SP, menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit, ook moeten gelden in de opvang. Net zoals ik van mening ben dat je ook je lot in eigen handen moet nemen en in staat moet worden gesteld de regie over jouw eigen leven te voeren. Ik doe wat ik kan, wat in mijn vermogen ligt, om anderen van dienst te zijn en ik houd de SP-raadsfractie op de hoogte van alles wat er speelt in de wereld van de Haarlemse daklozen. Over vier jaar raadslid? Dat zou wat zijn, een dakloze in de raad, hoewel... ik hoop tegen die tijd toch echt over een eigen woning te beschikken. Dat is mijn diepste gekoesterde wens. De SP kan altijd op mij rekenen, waar ik ook zit.’ In feite is Rob Hoogstraten een normale woningzoekende en daar zijn er heel veel van, ook in Haarlem. •

tekst Robin Bruinsma
foto's Maurits Gemmink

‘BIJ DE EUROPESE COMMISSIE IS HET EEN STINKENDE BENDE’

De afgelopen weken was SP-Europarlementariër Dennis de Jong volop in het nieuws rondom de flitsbenoeming van Martin Selmayr tot ambtelijke baas van de Europese Commissie. We spreken hem na afloop van de hoorzitting die het Europees Parlement hierover organiseerde, mede op initiatief van De Jong.

› **Wat is er mis met de benoeming van Selmayr?**

‘De zaak stinkt. Selmayr (foto) werkte tot voor kort als kabinetschef voor Commissievoorzitter Juncker. Dat is, zeg maar, de politieke rechterhand. Op 21 februari werd hij door de Commissarissen eerst benoemd tot plaatsvervangend Secretaris-Generaal. Vervolgens maakte de Nederlandse Secretaris-Generaal, Italianer, bekend met pensioen te gaan en zes minuten later was Selmayr zelf benoemd tot diens opvolger! Een flitsbenoeming dus. Journalisten vonden dit – terecht – allemaal heel raar en gingen op de gebruikelijke persconferentie na afloop van de vergadering van Commissarissen vragen stellen. Ik heb die persconferentie een aantal keer bekeken, want de persvoorlichter van de Commissie ging helemaal uit zijn dak: waar de journalisten zich mee bemoeiden, waarom ze als kleine kinderen door bleven vragen en waarom ze niet begrepen dat dit een hele keurige procedure was geweest? Ook bij mij gingen

alle alarmbellen rinkelen. Hier is sprake van vriendjespolitiek. Via de benoeming van de Duitse christendemocraat Selmayr probeert Juncker zijn politieke erfenis veilig te stellen, want als volgend jaar de termijn van de Commissie Juncker afloopt, worden kabinetschefs vervangen, maar blijft een Secretaris-Generaal meestal zitten.

› **Maar is Selmayr dan geen goede keuze?**

‘In de media wordt Selmayr wel ‘het monster van Brussel’ genoemd. Hij aarzelt niet om journalisten uit te schelden en hij is berucht als politiek dier, die de orders van de Duitse bondskanselier Merkel uitvoert. Met amper management-ervaring zou hij op eigen kracht niet snel benoemd zijn. Het is hier pure vriendjespolitiek.’

› **Wat doet de SP ertegen?**

‘Ik heb ons netwerk van Europarlementariërs die zich inzetten voor integriteit gemobiliseerd en vervolgens een debat aangevraagd. Dat lukte en op 12 maart

moest Eurocommissaris Oettinger, belast met personeelszaken, opdraven voor een plenair debat in Straatsburg. Het was ongelooflijk hoe arrogant hij zich daarin opstelde: ik word tijdens debatten niet snel nijdig, maar toen hij ons uitmaakte voor kleine kinderen, ging ik los. Daarom eiste ik een hoorzitting en een soort motie van wantrouwen. De hoorzitting vond op 27 maart in Brussel plaats met de woordvoerders Begrotingscontrole, de functie die ik voor onze fractie van Verenigd Links vervul, en helaas wederom Oettinger. Zelf had ik liever Juncker gehoord, maar dat vonden de grote fracties niet nodig.’

› **Wat gaat er nu gebeuren?**

‘De volgende stap is het opstellen van een motie. Er ligt een ontwerp op tafel waarin wordt toegegeven dat de hele benoemingsprocedure niet netjes was, maar er wordt niet doorgepakt. Ik ga wijzigingsvoorstellen indienen, want wat mij betreft moet de benoeming worden teruggedraaid. Juncker verklaarde eerder dat als Selmayr zou moeten aftreden, hijzelf ook zou opstappen. Dat lijkt me een mooie gedachte, want het is de zoveelste misstap van deze man. In ieder geval moet het Europees Parlement de vriendjespolitiek en daarmee Juncker scherp veroordelen. Hij mag hier niet mee weggkomen.’

› **Waarom is nu juist de SP hiermee bezig?**

‘Ik krijg veel reacties van mensen die zien dat de SP eigenlijk de enige partij is die consequent opkomt voor integriteit en transparantie. De gevestigde partijen hebben wel een grote mond, maar als het erop aankomt, geven ze vaak niet thuis. Daarom moet ik als een terriër doorbijten: ik ken veel collega's, ook uit die grote fracties, die het ook niet pikken. Die moeten we mobiliseren, desnoods tegen hun eigen fractieleiders in, zodat er voldoende stemmen zijn voor een keiharde motie. ‘Brussel’ hangt van vriendjespolitiek aan elkaar: als we hier een klap kunnen uitdelen, is er eindelijk een lijn in het zand getrokken. De elite kan dan zijn borst nat maken.’ •

tekst Diederik van der Loo
foto Virginia Mayo / Hollandse Hoogte©

Op 18 maart viel Afrin en wapperden Turkse vlaggen in de straten van de Syrische stad.

DE VAL VAN AFRIN

‘Operatie Olijftak’ – een cynischer benaming voor het Turkse ingrijpen in de Noord-Syrische stad Afrin is nauwelijks denkbaar. Honderden levens heeft deze inval geëist, sinds op 20 januari de eerste Turkse bommen vielen. De wereld kijkt voorsnog zwijgend toe. SP-buitenlandwoordvoerder Sadet Karabulut blijft aandringen op een bikkelharde veroordeling van president Erdogans oorlogspolitiek.

SINDS 2012, een jaar na het uitbreken van de Syrische burgeroorlog, maakte Afrin deel uit van de autonome Democratische Federatie van Noord-Syrië, ook wel bekend als Rojava. Volgens de Verenigde Naties wonen in Afrin en de omringende gebieden die onder Koerdische controle staan ruim 300.000 mensen. Ruim een derde daarvan zijn Syriërs die andere gebieden zijn ontvlucht. ‘Afrin behoorde tot de enige stabiele regio in het noorden van Syrië. Er was sprake van zelfbestuur, gevormd door Koerden, christenen, jezidi’s en Arabieren’, legt Karabulut uit.

Op 18 maart viel Afrin en wapperden Turkse vlaggen in de straten van de Syri-

sche stad. De Koerdische strijders, die in de Syrische burgeroorlog de rol van *boots on the ground* vervulden voor bondgenoot de Verenigde Staten, trokken zich terug. Jihadisten, die eerder door Koerdische strijdkrachten uit het gebied zijn verjaagd, werkten actief samen met Turkije om Afrin te veroveren op de Koerden. Karabulut: ‘Het is wrang dat juist deze jihadistische milities nu voet aan de grond krijgen in Noord-Syrië.’

› **Hoe verantwoordt Turkije deze brute inval?**

‘Turkije beroept zich op het recht op zelfverdediging. Maar bewijs hiervoor blijft uit. Het is dus een illegale, agressieve inval, in

strijd met het internationaal recht en met desastreuze gevolgen.’

› **Hoe verhoudt Operatie Olijftak zich tot de binnenlandse spanningen in Turkije?**

‘Turkije stelt de Koerdische militie in Rojava, de YPG, gelijk aan de Turks-Koerdische PKK. Dat is voor het Turkse regime de rechtvaardiging van deze operatie. Maar het komt erop neer dat president Erdogan de inval van Afrin nodig heeft om zijn binnenlandse positie te versterken. Hij heeft zich ontpopt tot een despotisch leider, die iedere vorm van oppositie wil uitschakelen.’

Het referendum over de grondwetswijziging van afgelopen jaar en naderende binnenlandse verkiezingen vormen volgens Karabulut belangrijke aanleidingen voor deze spierballenpolitiek. ‘Erdogan heeft dat referendum echt kielekiele gewonnen. Als het proces eerlijk was verlopen, had hij zeker verloren. Hij heeft dus klappen gekregen. En dan is de inval in Afrin een handige bliksemafleider.’

De extreemrechtse Grijsse Wolven, maar ook een deel van de sociaal-democratische

seculiere partij, gaan volgens Karabulut mee in deze patriotistische sentimenten. 'Maar degenen die protesteren tegen deze oorlog, bijvoorbeeld academici die het vredespamflet hebben ondertekend, worden opgepakt. Operatie Olijftak is voor Erdogan een nieuw middel om zijn repressiepolitiek in eigen land voort te zetten.'

Daarbij komt dat Erdogan van meet af aan heeft willen voorkomen dat de Koerden in Syrië, aan de Turkse grens een stabiel bestuur zouden kunnen vormen. Dus valt hij op illegale wijze een ander land binnen.

› Welke impact heeft de val van Afrin op de toch al instabiele regio?

'In de regio is sprake van een permanente oorlog sinds de invallen in Irak en Afghanistan. Wat in Syrië hoopvol begon met de Arabische Lente, is geworden tot een burgeroorlog met honderdduizenden dodelijke slachtoffers en miljoenen vluchtelingen tot gevolg. Het brute optreden van het Assad-regime onderdrukte de Syriërs al danig, maar door de bemoeienis van buitenlandse machten is het conflict enkel groter geworden.'

Karabulut beschouwt terreurbeweging IS als een monster dat mede gebaard is door buitenlandse interventies in de regio. Daarom is het volgens het SP-Kamerlid bijzonder wrang dat de inval in Afrin uitgerekend de Koerdische strijders raakt, die mensenlevens hebben opgeofferd voor de strijd tegen IS. 'Daarmee maakt Turkije zichzelf, maar ook de NAVO, volledig ongeloofwaardig', aldus Karabulut. 'Maar ook internationale leiders zijn ongeloofwaardig wanneer zij

niet optreden tegen deze actie. Hoewel Erdogan hen ook een spiegel voorhoudt. Want de Turken vragen in reactie op kritiek: wat hebben Amerika en Rusland dan in Syrië te zoeken? Eigenlijk zouden alle partijen zich moeten inzetten voor vredesbesprekingen, de diplomatie een kans geven. Volkeren moeten weer zelf kunnen beschikken over hun land, hun toekomst. Dat is de enige manier om de voedingsbodem voor het jihadisme, het doden en de oorlog te stoppen.'

'Hiermee maakt Turkije zichzelf en de NAVO volledig ongeloofwaardig'

› Waarom blijft ook vanuit onze regering de veroordeling uit?

'Enerzijds heeft de relatie tussen Turkije en Nederland een dieptepunt bereikt. Wij hebben bijvoorbeeld momenteel geen ambassadeur in Turkije. Maar anderzijds heeft premier Rutte in 2016 zijn handtekening gezet onder de Turkije-deal – de vuile deal, zoals wij die noemen', stelt Karabulut. Deze afspraak tussen de EU en Turkije legde Erdogan op om te voorkomen dat meer vluchtelingen Europa zouden binnenkomen, in ruil voor miljarden aan Europees geld. Karabulut: 'Van die deal zelf komt momenteel weinig terecht. Zo zal Turkije zeker niet versneld toetreden tot de EU en zitten duizenden vluchtelingen onder erbarmelijke omstandigheden vast in vluchtelingenkampen in Griekenland. Mede door druk van de SP heeft de Neder-

landse regering gepleit voor het opschorten van de miljardensteun aan Turkije. Maar helaas is daar geen overeenstemming over in Europa.' Europese landen willen Turkije niet veroordelen omdat Erdogan dreigt de vluchtelingendeal op te blazen en Turkije een belangrijke NAVO-partner is.

Op 23 maart berichtte NRC over de Turkse inzet van EU-miljoenen met het doel om Syrische vluchtelingen hardhandig buiten de deur te houden. Zo kon Turkije met dank aan Europa 82 Cobra-pantservoertuigen

aanschaffen, waarmee vluchtelingen worden gedetecteerd met het risico om beschoten te worden. Opmerkelijk genoeg stond deze gunst los van de Turkije-deal.

› De SP blijft aandringen op een hard oordeel van onze regering. Hoe groot acht jij de kans dat minister Blok (Buitenlandse Zaken) ruggengraat toont?

'In de Kamer blijf ik de druk opvoeren, en ik merk dat het helpt. De regering was in eerste instantie kritiekloos, maar schuift nu op. Maar uiteindelijk is druk vanuit de bevolking nodig. Vergis je niet: in Duitsland is momenteel ook een hele discussie gaande over Operatie Olijftak. Onze oosterburen leveren – net als Nederland – wapens aan Turkije. Er rijden Duitse tanks door Afrin: hoe leg je zoiets uit?

Maar zolang we in Europa laffe leiders hebben, die niet de belangen van mensen vooropstellen, blijft het doormodderen. Kiezen voor de militaire oplossing, bewapening en permanente oorlog brengt enkel meer terrorisme, doden en vluchtelingen met zich mee. In eerste instantie treft dit de mensen die in oorlog leven en moeten vluchten, maar uiteindelijk zijn wij allemaal de dupe. Als ik kijk naar de gruwelijke beelden van vluchtelingen die in Griekenland in gevangenschap leven, dan denk ik dat we een alternatieve politiek nodig hebben om echte verandering teweeg te brengen. Wij moeten politiek zonder wapens afdwingen.'

 doemee.sp.nl/internationaal

tekst Lesley Arp
foto Saher El Hacci / Hollandse Hoogte©

SP-PLAN: HUIZEN VAN HET RECHT

> 'DE HUISARTS VAN DE JURIDISCHE WERELD'

SP-Kamerlid Michiel van Nispen heeft een plan gepresenteerd om ervoor te zorgen dat de rechtspraak weer voor iedereen toegankelijk wordt. In een rechtsstaat moet je je recht kunnen halen, dat zou vanzelfsprekend moeten zijn. Toch is het de laatste jaren steeds moeilijker geworden om dat daadwerkelijk te kunnen doen.

> Waarom is je recht halen in Nederland voor veel mensen lastig?

'Het zijn ingewikkelde procedures, waar veel mensen al niet eens aan beginnen. Ook vanwege de hoge kosten, je bent zo honderden euro's kwijt aan griffierecht. De grote beveiligde rechtbanken zijn vaak ook niet in de buurt, dat is ook een drempel voor veel mensen om naar de rechter te stappen. Bovendien duurt het lang voor een zaak voorkomt. Problemen sluimeren daardoor lang en escaleren voordat ze bij de rechter komen.'

> Welke oplossing bieden de Huizen van het Recht voor deze problemen?

'Iedereen heeft recht op recht. Of in ieder geval recht op hulp bij een oplossing. Dat

moet in de buurt zijn, laagdrempelig en betaalbaar. Juridische of sociale hulp op een niet al te ingewikkelde manier tegen niet al te hoge kosten. Mensen moeten erop kunnen vertrouwen dat de overheid er voor hen is als ze die nodig hebben. Voor iedere 60.000 inwoners moet een rechter nabij zijn. In de Huizen van het Recht zit een spreekuurrechter, maar ook een mediator, een advocaat, en schuldhulp. Daarnaast is er verbinding met bijvoorbeeld het wijkteam en de sociale dienst van de gemeente. De Huizen van het Recht moeten een Eerste Hulp bij sociaal-juridische vraagstukken worden. Een soort huisarts van de juridische wereld.'

> Dat klinkt goed! Wanneer gaat het er komen?

'Dit is nu nog een opzet voor een plan. Wij willen samen met rechters, advocaten, politieke partijen en organisaties uit het hele land dit plan verder uitwerken. Maar voorbeelden hebben we genoeg. Zoals de samenwerking van het Juridisch Loket met de gemeente in Roermond, de Vrederechter in België en de pilot Spreekuurrechter in

Noord-Nederland die conflicten op begrijpelijke en betaalbare wijze heeft opgelost, waarbij mensen zich ook echt gehoord voelen. We gaan er alles aan doen dit voor elkaar te krijgen, dus iedereen die mee wil denken nodigen we uit hieraan een bijdrage te leveren.'

 [Lees hier het plan Huizen van het Recht: sp.nl/ZwL](https://sp.nl/ZwL)

Wilt u meedenken over het uitwerken van het plan voor de Huizen van het Recht? Mail dan m.vnispen@tweedekamer.nl

INITIATIEWET

> BESCHERM SOCIALE WONINGBOUW

De SP heeft samen met PvdA en Groen-Links een wetsvoorstel gepresenteerd om de sociale woningbouw te beschermen. In het voorstel wordt wettelijk vastgelegd dat het aantal sociale huurwoningen in Nederland ten minste op peil blijft. SP-Kamerlid Sandra Beckerman (foto): 'Het is onverantwoord om de sociale sector nog verder te laten krimpen. Wanneer er een sociaal huurhuis verdwijnt door verkoop of

sloop moet er op zijn minst één voor terugkomen.' De komende jaren dreigen vele tienduizenden sociale huurwoningen gesloopt of verkocht te worden, terwijl het aantal mensen dat in aanmerking komt voor een sociale huurwoning juist toeneemt. De nieuwe wet gaat vastleggen dat als er in een gemeente sociale huurwoningen gesloopt of verkocht worden, er ten minste evenveel sociale huurwoningen

foto Wiebe Kiestra

voor terug moeten komen. Alleen zo blijven er voldoende betaalbare huurwoningen voor mensen met een kleine beurs.

> MODERN LINKS BIJEEN

Afgelopen maand vond in Noorwegen een bijeenkomst van modern links plaats. Deze bijeenkomst van progressieve partijen, links van de sociaal-democraten, is ooit ontstaan op initiatief van de SP, met als doel om ideeën en analyses uit te wisselen en van elkaar te leren. Namens de SP waren voorzitter Ron Meyer en algemeen secretaris Lieke Smits aanwezig. Ook SP'er Tiny Kox was er, als voorzitter van de Verenigd Links-fractie in de parlementaire

assemblee van de Raad van Europa. Met de vertegenwoordigers van een tiental andere linkse partijen werd in Bergen onder andere gesproken over SP-campagnes. Smits: 'Wij kregen veel complimenten voor onze manier van campagnevoeren – vooral het huis aan huis langsgaan vinden veel buitenlandse collega's inspirerend. Wij op onze beurt zijn zeer geïnteresseerd in de kennis van partijen die al ervaring hebben met

regeringsdeelname; onze vrienden uit IJsland, Noorwegen en Griekenland weten daar alles van. Zij weten uit ervaring hoe je in zo'n situatie je partij kunt versterken – of verzwakken. Ook interessant is het gegeven dat sommige Scandinavische zusterpartijen niet met automatische incasso werken. Daardoor moeten ze elk jaar hun leden opnieuw werven. Zij hebben dus weer heel veel handigheid in ledenwerving, waar wij graag van leren.'

foto Diederik Olders

Anne-Marie Mineur tijdens een demonstratie in Brussel tegen handelsverdragen TTIP en CETA.

> HOF MAAKT GEHAKT VAN SPECIALE BEDRIJVEN-ARBITRAGE: ACHMEA HAALT BAKZEIL

Een uitspraak van het Europese Hof van Justitie betekent volgens SP-Europarlementariër Anne-Marie Mineur 'het begin van het einde voor ISDS'. ISDS is het systeem van speciale arbitrage-rechtbanken, waar bedrijven overheden kunnen aanklagen, omdat ze vinden dat het beleid hen geld kost. ISDS is vaak onderdeel van handels- en investeringsverdragen en kreeg veel aandacht rondom de verdragen met de VS (TTIP) en Canada (CETA). De uitspraak van het Europees Hof ging over

de Nederlandse zorgverzekeraar Achmea. Toen Slowakije in 2006 de liberalisering van de zorgverzekeringsmarkt deels terugdraaide, sleepte Achmea het land voor een ISDS-arbitragepanel en kreeg gelijk. Het Europese Hof van Justitie maakte gehakt van dat besluit en stelt met nadruk dat deze uitspraak ook gevolgen heeft voor andere rechtbanken. Mineur: 'De SP heeft altijd gesteld dat ISDS in strijd is met het Europese recht. We voelen ons gesteund door deze uitspraak.'

> REGISTRATIEPLICHT JEUGDZORG: KAMER STEUNT SP

De Tweede Kamer steunt een motie van SP-Tweede Kamerlid Nine Kooiman (foto) voor meer controle op de aanbieders van jeugdzorg. Er komt een registratieplicht voor nieuwe en bestaande aanbieders van jeugdzorg. Kooiman: 'Iedereen kan een mooie website maken met een prachtig zorgaanbod voor jongeren, maar vaak is onduidelijk of zij dat ook kunnen leveren. Met als gevolg dat ouders kunnen vallen voor een mooi verhaal, maar mogelijk met desastreuze gevolgen voor jongeren. Met een dergelijke plicht kan toezicht worden verbeterd en kunnen wantoestanden in de jeugdzorg worden voorkomen. Ik ben erg blij dat minister De Jonge én een meerderheid van de Tweede Kamer het belang hiervan nu ook inzien.'

foto Nymke Vissia

foto Suzanne van de Kerk

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

EINDELIJK ZIJN DE EUROPESE MARKT-FUNDAMENTALISTEN EENS VERSLAGEN

Op 21 maart verwierp het Europees Parlement de voorstellen van de Europese Commissie voor invoering van een elektronische dienstenkaart. Dat lijkt saai, maar dit voorstel zou enorme gevolgen gehad hebben voor bijvoorbeeld de bouw. De Bulgaarse loodgieter zou met de dienstenkaart eigenlijk direct als zzp'er aan de slag kunnen in Nederland. De inspectie zou maar een week de tijd krijgen om te kijken of er problemen van openbare orde zijn, en voor het overige moeten vertrouwen op de eisen die de Bulgaarse autoriteiten stellen aan vakbekwaamheid. Zo kunnen op de werkplek dan ook levensgevaarlijke situaties ontstaan, zeker als ook nog eens blijkt dat de kaart ten onrechte werd afgegeven,

bijvoorbeeld door een corrupte ambtenaar – waar er in Bulgarije nogal wat van zijn.

Gaat het om bedrijfjes die een vestiging willen openen in Nederland, dan kun je wel aanvullende eisen stellen, maar ook dan heb je maar een week de tijd om te beoordelen of je de gegevens op de dienstenkaart vertrouwt. Daarvoor moet je dan overleggen met, in bovenstaand voorbeeld, de Bulgaarse autoriteiten. Kortom, ook Beun de Haas met zijn aannemersbedrijfje had met zo'n kaart vrij eenvoudig in Nederland aan de slag gekund. Nog meer risico's dus. Bonafide Nederlandse loodgieters of aannemers zouden zo hun opdrachten zien verdwijnen richting de beunhazen.

Maar zover is het dus gelukkig niet gekomen: een voorstel dat ik met anderen had ingediend om het hele wetsvoorstel af te wijzen kreeg een meerderheid en daarmee was het van tafel. Het leek erg op het Nee tegen de Grondwet: marktfundamentalisten waren sprakeloos. Het bleef tot het eind toe spannend, maar voor het eerst in de bijna negen jaar die ik inmiddels in het Europees Parlement zit, wogen sociale rechten zwaarder dan de markt. Eén zwaluw maakt nog geen zomer, maar ook de Europese Commissie ziet nu dat er grenzen gesteld moeten worden aan de markt. En dat is alleen maar goed nieuws.

> BURGEMEESTER EMILE ROEMER: 'IK BEN GEEN STILZITTER'

Hij is er: de eerste SP-burgemeester. Voormalig SP-leider Emile Roemer vervangt tijdelijk de burgemeester van Heerlen, die zijn taken neerlegt vanwege ernstige ziekte van zijn zoon. De Tribune feliciteert Roemer met het waarmaken van zijn eigen voorspelling. Roemer: 'Inderdaad, ik heb jaren geleden gezegd dat die SP-burgemeester er nog wel gaat komen. Althans een burgemeester die SP'er is. Ik zit hier niet namens de SP; een burgemeester hoort boven de partijen te staan.' Zijn jarenlange ervaring in de Tweede Kamer maakt hem wel geschikt voor zo'n functie. Roemer heeft al plezier gehad van zijn brede dossierkennis: 'Als er een discussie is over een woningstichting die last heeft van de woningwet, dan is het wel handig dat ik bij de discussies ben geweest toen die wet werd aangenomen, en dus in dit geval terugzie welke problemen wij er toen al in zagen.' Op de stelling dat hij niet lang van zijn rust heeft kunnen genieten, zegt Roemer lachend: 'Ik ben niet bepaald een stilzitter. De aanleiding is niet fijn, maar ik ben trots dat ik in een mooie stad als Heerlen dit werk mag gaan doen.' Dat de SP altijd tegen politieke

Emile Roemer en partner Aimee Roemer.

benoemingen is geweest, beaamt Roemer. 'Zeker toen het een één-tweetje was tussen de Commissaris van de Koning en mensen die in Den Haag aan de touwtjes trekken. Maar tegenwoordig hebben gemeenteraden een veel grotere rol. Uiteindelijk wil de SP dat burgemeesters door de gemeenteraad gekozen worden', besluit hij, nog even vertrouwd het standpunt van de SP verwoordend.

SP-voorzitter en Heerlenaar Ron Meyer is blij met Roemer: 'Ik ben positief verrast door dit nieuws. Onze partij heeft nog niet eerder een burgemeester geleverd en wij zijn enorm trots dat Emile onze eerste burgemeester is. Ik heb er het volste vertrouwen in dat deze rol Emile goed past en wens iedere gemeente een burgemeester van zijn statuut toe.'

> SUCCES VOOR KLEINE WINKELIERS

Het kersverse SP-Tweede Kamerlid Mahir Alkaya (foto) – hij nam de zetel in die vrijkwam door het vertrek van Emile Roemer – is meteen al goed van start gegaan. Ondanks tegenstemmen van de VVD en het FvD kreeg hij veel steun in de Tweede Kamer voor een tweetal voorstellen (moties) die de positie van kleine winkeliers kunnen verbeteren.

Stop boetes op normale openingstijden

Eén motie zorgt ervoor dat vastgoedbedrijven kleine winkeliers niet kunnen dwingen om open te zijn op zondagen. Grote vastgoedbedrijven bezitten soms hele winkelcentra en leggen hun wil op aan winkeliers, bijvoorbeeld over openingstijden. Een fietsenmaker in Groningen moest begin dit jaar een flinke boete van 22.000 euro betalen, omdat hij zich niet aan de ruimere openingstijden van het winkelcentrum kon houden. Belachelijk, volgens Alkaya: 'De machtspositie van dit soort kleine winkeliers bij onderhandelingen over contractvoorwaarden is vaak zwakker dan die van vastgoedeigenaren. Weigering om akkoord te gaan mag wat de SP betreft nooit betekenen dat zij hun pand moeten

verlaten of een flinke boete krijgen. Mijn voorstel zorgt ervoor dat dit wordt opgenomen in de wet.'

Laagsteprijs-keurslijf

Motie twee richt zich op de positie van horeca-ondernemers tegenover websites als thuisbezorgd.nl. Horeca-ondernemers hebben te maken met eenzijdig opgelegde regels die hen contractueel verbieden om

op een eigen website lagere prijzen aan te bieden. Alkaya: 'Zo'n laagsteprijsgarantie is fijn voor thuisbezorgd.nl, maar dwingt ondernemers in een keurslijf waarin zij de alsmaar stijgende tarieven van dit soort websites maar moeten accepteren.' De motie van Alkaya verplicht het kabinet om te onderzoeken wat de gevolgen zijn van dit soort eenzijdige prijsafspraken voor de ondernemers en hun klanten.

PETJE AF

Kort voor het verschijnen van deze Tribune maakte Nine Kooiman bekend te stoppen als Tweede Kamerlid. 'Ik heb twee grote liefdes en voor allebei wil ik me 200 procent inzetten: mijn zoontje Moos, die nu 1 jaar is, en de SP. Ik wil niet inleveren op één van die twee. Ik kan het Kamerlidmaatschap niet langer uitvoeren zoals de partij het verdient. En dat wil ik niet. Het is een supermooie club en ik voel zoveel positieve energie in de afdelingen. Heel erg fijn dat ik daar onderdeel van ben en blijf. Want ik zal me blijven inzetten binnen de SP. Alleen niet meer als Kamerlid. Tegen alle leden zeg ik: heel erg bedankt voor de steun de afgelopen jaren en tot gauw!' Henk van Gerven volgt haar op. Deze foto is uit 2015, toen ze met Prinsjesdag een mini-politiepetje droeg uit solidariteit met agenten die betere arbeidsvoorwaarden wilden. Nine, bedankt voor je inzet!

foto Sander van Oorspronk

LINKSVOOR **NOOIT IN DE FILE**

Muziek liefhebber en vinylverzamelaar Martin de Vries (51) is Emmenaar in hart en nieren. 'Ik ben er geboren en getogen en heb nooit de behoefte gehad om weg te gaan. Het is hier prachtig en je staat vrijwel nooit in de file.' Als hij met zijn onvervalst Drentse tongval begint te vertellen hoe heerlijk je er kunt fietsen, dringt zich onwillekeurig de gedachte aan Daniël Lohues op. Het blijkt geen toeval. 'Hij komt hier ook vandaan! Die bekende hit van zijn band Skik, Op Fietse, gaat over de route die ik 23 jaar lang als postbode heb gefietst.'

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Hoelang ben je al SP-lid?**
'Sinds 1998.'

› **Wat is jouw SP-moment?**
'Vorig jaar ging Emile Roemer met onze afdeling mee de huizen langs, voor het Nationaal ZorgFonds. Ik bel aan bij een man en die zegt: "Laat die mannen uit Den Haag zelf maar eens komen, met die dikke koppen van ze. Die doen helemaal niks." Dus ik draai me om en roep: "Emile, kom eens even hier." Nou, je had die man moeten zien. "Potverdomme!", riep hij uit. "Nou stem ik op je, hoor!"'

› **Wat doe je in het dagelijks leven?**
'Ik ben beheerder in een wijkcentrum en huismeester van de 74 appartementen daarboven. Erg leuk werk. Daarvoor ben ik postbode geweest. Ik heb de hele privatisering van de post meegemaakt. Overal werd op bezuinigd, het personeel was de dupe. Maar voor een peperduur nieuw hoofdkantoor was wél geld. Uit boosheid ben ik opgestapt. Daarna heb ik drie jaar met verstandelijk gehandicapten gewerkt. Dat was het allermooiste werk. Een van die jongens komt nog weleens naar het wijkcentrum,

als hij ergens mee zit. "Mag ik even bij jou huilen", vraagt hij dan. Ik ben ook al veertig jaar lid van de voetbalvereniging en daar zijn ook G-elftallen, dus daar kom ik ze ook nog regelmatig tegen.'

› **Veertig jaar? Dan zal je wel veel mensen kennen.**

'Ja joh, ik ken iedereen hier. Door de voetbalclub, het postbodewerk en de SP-activiteiten. Maar ook door het wijkcentrum, met alle bezoekers, clubs en verenigingen die hier komen. En dan ben ik ook nog eens vrijwilliger geweest bij het poppodium. Echt, mijn vrouw wil soms niet eens met mij het dorp in omdat ik zoveel mensen ken. Dan sta ik met iedereen te praten en te kletsen – en zij maar op haar horloge kijken!'

› **Wat is je favoriete plek op de wereld?**

'Gewoon Emmen. Maar Hamburg is misschien wel een goede tweede. Ik ga er binnenkort weer naar een concert. Je hebt er een wereld aan platenzaken en een linkse voetbalvereniging die regenboogvlaggen en T-shirts met Vluchtelingen Welkom verkoopt. Daar bloeit je hart van op.' ●

SCHOONMAKERS STRALEN OP HET WITTE DOEK

Trots schrijden ze over de rode loper: de schoonmakers die Verdonschot met zijn film *Het Schoonmakersparlement* een naam, een gezicht en een stem geeft. Eregasten bij de première. Gestoken in prachtige galakleding, met een gele roos in het haar en glimmend van trots, kijken ze naar hun eigen belevenissen op het witte doek. Ze stralen, dit is hun avond.

HET SCHOONMAKERSPARLEMENT is een innemende en inspirerende documentaire van filmmaker Leon Verdonschot over een strijdbare beroepsgroep, die niet langer onzichtbaar wil zijn. De film is in première gegaan op het filmfestival *Movies that Matter* in Den Haag. In een volle zaal kijkt onder anderen Bart van Kent, woordvoerder Sociale Zaken voor de SP in de Tweede Kamer, geboeid toe.

Na de vertoning worden de hoofdrolspelers op het podium gehaald. Daar staan ze dan. Khadija, een geboren leider en charismatische persoonlijkheid, voor de duvel niet bang. Nadine, liefdevolle moeder en gedreven actievoerder. En Tim, al 35 jaar werkzaam in de schoonmaakbranche. Hij leerde toen hij naar ons land kwam eerder Maastrichts dan Nederlands. Solomon, de goedgeleumde filosoof van het gezelschap, ontbreekt. Hij is op familiebezoek in Ghana.

Vooraf heeft Leon Verdonschot uitgelegd dat hij door SP-partijvoorzitter Ron Meyer werd geïnspireerd. Hij volgde Meyer, toen nog vakbondsbestuurder bij de FNV en met heel zijn hart betrokken bij de schoonmakers, voor een reportage. In het kantoor van de bond zag hij een foto van wat het Schoonmakersparlement bleek te zijn. Ron Meyer vertelde hem over de succesvolle acties van de schoonmakers, waaronder de staking in 2010 – de langste sinds de jaren dertig. Verdonschot raakte getriggerd en ging aan de slag.

In de vijftig minuten durende film volgt hij de schoonmakers als ze actievoeren, ver-

gaderen, een nieuw parlement kiezen (dat gebeurt om de twee jaar) én... schoonmaken. Bovendien zoomt hij in op de persoonlijke levens van enkele parlementsleden. Het resultaat is een hartverwarmend portret van het schoonmakersgilde, dat de moed heeft om volhardend te strijden voor betere belo-

‘Als wij de operatiekamers niet schoonmaken, kan de chirurg niet opereren’

ning en arbeidsomstandigheden. En vooral ook voor erkenning van het onmisbare werk dat al die duizenden mannen en vrouwen in deze branche dagelijks verrichten.

De krachtige frontvrouw Khadija verwoordt het treffend. ‘Wij zijn net zo belangrijk als ieder ander op de werkvloer. Ik poets zelf in een ziekenhuis en weet één ding zeker: als wij de operatiekamers niet schoonmaken, kan de chirurg niet opereren.’

Bart van Kent leerde de schoonmakers kennen toen zij uit hun schulp kropen en de straat op gingen om te vechten voor hun rechten. ‘De staking in 2010 maakte diepe indruk op mij. Je zag hen veranderen. Als ik Ron uit die tijd mag citeren: “De muisjes zijn leeuwen geworden.” Ze ontdekten de kracht van het actievoeren, ze kwamen erachter dat je sterk staat als je één blok vormt en samen optrekt. Ik zal nooit de demonstratie op station Utrecht Centraal vergeten. We liepen

Regisseur Leon samen met schoonmakers Nadine en Khadija tijdens de première.

rond met een gigantisch doek, gemaakt van duizenden poetslapjes met steunbetuigingen. En later stonden ze met fakkels op het dak van schoonmaakgigant CSU. Fantastisch vond ik dat.’

De schoonmakers zouden zich uiteindelijk verenigen in een eigen parlement. Ze hebben de afgelopen jaren de nodige successen behaald. Maar, zoals Khadija nog maar eens onderstreept, er valt nog steeds een hoop te verbeteren. ‘Wij hoeven nu niet te staken, maar als het echt nodig mocht zijn, staan we er weer.’ Bart: ‘Je ziet wat actievoeren met mensen doet. Het zelfvertrouwen van de schoonmakers is gegroeid, ze zijn voor altijd veranderd en zullen zich nooit meer weg laten drukken. Ze weten wat ze waard zijn en wat ze kunnen bereiken. Ze hebben hun lot in eigen handen genomen. Deze film zal zeker bijdragen aan meer maatschappelijke waardering voor de schoonmakers. Wij moeten beseffen dat een samenleving stilstaat als de schoonmakers staken. Daar kunnen de Nederlandse Spoorwegen over meepraten. Zonder de inspanningen en het vakmanschap van de schoonmakers raakt de hele boel ontwricht.’ •

tekst Robin Bruinsma
foto FNV Schoonmakersparlement®

 Het Schoonmakersparlement wordt op 16 april door BNNVARA uitgezonden op NPO2

TWEEDELING

Halbe Zijlstra moest terecht aftreden vanwege een leugen, maar hoe zit dat dan met onze minister van algemene zaken, Mark Rutte, die constant roept hoe goed de economie en de koopkracht zich ontwikkelen onder zijn kabinetten. Dit zal zo zijn voor hoge inkomens en mensen die nu geen dividendbelasting meer hoeven betalen, maar ik weet uit ervaring dat er 2 groepen en waarschijnlijk meer zijn, vooral met lagere inkomens, die er sterk op achteruitgaan. A. Mensen jonger dan 67 jaar, die vaak noodgedwongen, om niet in de bijstand te komen, een conversie van hun pensioen hebben gedaan. Tussen 2013 en 2018 zijn deze pensioenen met 5 procent gedaald, tel hierbij de inflatie op en het moge duidelijk zijn hoeveel hun koopkracht daalt. Volgens de pensioenfondsen is hierin de komende jaren ook geen verbetering te verwachten. B. Grensarbeiders, die bijvoorbeeld in Duitsland werken of via de Krankenkasse een ziekteverzekering krijgen en daarover in Duitsland de premies volksverzekering betalen. In Duitsland is de betaling van het Krankengeld belastingvrij (wezenlijk lager dan in Nederland). Maar om een voor mij duistere reden wordt hierover in Nederland wel belasting geheven, en flink ook. Het moge duidelijk zijn waar een VVD-beleid naartoe voert, een steeds verdere tweedeling tussen de lage en de hoge inkomens.

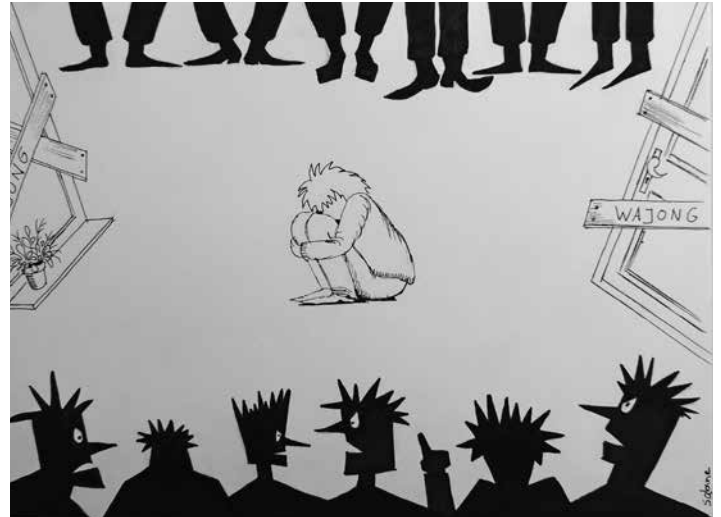
Gerrit Vermeer, Hoogezand

PRIKBORD@SP.NL

of stuur een brief naar

Redactie Tribune • Snouckaertlaan 70 • 3811 MB Amersfoort

DE NIEUWE WAJONG

Ingezonden door S. Neuteboom

SORRY PETER!

Anders dan vermeld stond in het colofon, is de foto van Lillian Marijnissen die vorige maand de voorpagina van de Tribune sierde gemaakt door Peter de Vos.

DOORLOPENDE MACTHTIGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)* : _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

Stuur deze bon in een enveloppe zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

Tribune april 2018

THEO DE BUURTCONCIERGE

